

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือในการยกฐานะเป็น
เทศบาลตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

จิรวรรณ จันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองการปกครองไทย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ จีรวรรณ จันทรา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
จ.ทร. พย.พ.น.

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.จักรี ไชยพินิจ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) พันตำรวจเอก ดร.ปกรณ์ มณีปกรณ์)

จ.ทร. พย.พ.น. .... กรรมการ

(ดร.จักรี ไชยพินิจ)

10 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

ว.พ.น. .... กรรมการ

(ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ต้นศิริคงคล)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพา

10 ..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

วันที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2568

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะ ดร.จักรี ไชยพินิจ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) พ.ต.อ.ดร.ปกรณ์ มณีปกรณ์ ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ต้นศิริกมล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร ที่ได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง ได้กรุณาจัดทำคู่มือการทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ ทำให้สามารถเขียนและจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ได้ ดร.จักรี ไชยพินิจ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ระหว่างดำเนินการจัดทำ และในการสอบปากเปล่า คณะอาจารย์ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ฯ ได้กรุณามาร่วมในการสอบปากเปล่า ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ ประสบการณ์และข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษารู้ซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้รับความร่วมมือและสนับสนุนอย่างดีจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ผู้ใหญ่บ้านตำบลหนองงูเหลือม อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษารวมถึงผู้ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม จนสามารถนำมาใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาในอนาคต ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณบุพการี ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ให้โอกาสในการศึกษา และขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แนวทางซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาและการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

จิรวรรณ จันทร์ทา

56910263: สาขาวิชา: การเมืองการปกครองไทย; ร.ม. (การเมืองการปกครองไทย)

คำสำคัญ: การยกฐานะ/ เทศบาลตำบล/ การบริหารงาน/ นครปฐม

จิรวรรณ จันทรา: ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (THE READINESS OF UPGRADING NHONG-NGOO-LEAM MUNICIPALITY ADMINISTRATION ORGANIZATION TOWARD MUNICIPALITY MUANG DISTRICT, NAKHON-PRATHOM PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: จักรี ไชยพิณิจ, ร.ด., 134 หน้า, ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้บริหารในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม และ
3. เพื่อศึกษาความพร้อมของประชาชนในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 11 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ t-Test และใช้ One-way ANOVA ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง

สรุปผลการวิจัยความพร้อมของผู้บริหารว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม พบว่า ได้มีการวางแผนในการเปลี่ยนแปลงเพื่อการจัดตั้งเทศบาลและศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียง เพื่อนำมาพัฒนาภายในตำบลหนองงูเหลือม และได้มีการกำหนดการทำงานเพื่อให้เป็นระเบียบ แบบแผน และอำนวยความสะดวกในการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมมีโครงสร้างมีความสัมพันธ์กับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เนื่องจากมีจำนวนประชากร สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม จึงเหมาะแก่การที่จะฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล และผลการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ประชาชนในพื้นที่มีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก

56910263: MAJOR: THAI POLITICS AND GOVERNMENT; M. Pol. Sc. (MASTER OF POLITICAL SCIENCE)

KEYWORDS: UPGRADING/ MUNICIPALITY/ ADMINISTRATION/
NAKHON-PRATHOM

JEERAWAN JANTRA: THE READINESS OF UPGRADING NHONG-NGOO-LEAM TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION TOWARD NHONG-NGOO-LEAM MUNICIPALITY, MUANG DISTRICT, NAKHON-PRATHOM PROVINCE) THESIS COMMITTEE: CHAKKRI CHAIPINIT, Ph.D., 134 P. 2015.

This study aimed to identify readiness for upgrading Nhong-Ngoo-Leam Tambon Administration Organization toward Nhong-Ngoo-Leam Municipality, Muang District Nakhon Prathom Province, as well as readiness of the administrators, officials, and residents for the upgrading. The data were collection from 11 key informants, and the sample of 385 people, using in-depth interviews with the key informants, and questionnaires with the sample population. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation (SD), t-test and One-way ANOVA.

The study revealed the readiness on the part of the administrators in planning for the upgrading, which included studying from nearby municipalities, specifying and systematizing work units and operations to facilitate the administration procedures to reach the organization objectives. In terms of officials, the study revealed the correlation between the organization structure with the officials' roles and responsibilities that would be able to facilitate the administration efficiency.

The study also revealed the high level of readiness among the local residents and the favorable number of population, economic condition, and environment for upgrading Nhong-Ngoo-Leam Tambon Administration Organization toward Nhong-Ngoo-Leam Municipality.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	5
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม	39
แนวคิดเกี่ยวกับการยกฐานะของเทศบาลตำบล	43
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติหรือเจตคติ	46
ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
วิธีการศึกษา.....	60
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
รายชื่อผู้ตรวจสอบเครื่องมือ	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การตรวจสอบเครื่องมือ	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4 ผลการวิจัย	69
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ	70
ตอนที่ 2 ความพร้อมของผู้บริหารว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	73
ตอนที่ 3 ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	81
ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณ	89
ตอนที่ 5 ความพร้อมของประชาชนว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	91
การทดสอบสมมติฐาน	99
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
สรุปผลการวิจัย	107
อภิปรายผล	114
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก	121
ภาคผนวก ข	131
ประวัติย่อของผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	อาชีพของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 51
2	หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 52
3	สถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 52
4	สถาบันและองค์กรทางศาสนา 52
5	สถานพยาบาลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 53
6	ศูนย์รักษาความปลอดภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 53
7	โทรคมนาคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 54
8	แหล่งน้ำธรรมชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 54
9	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม 54
10	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 61
11	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 62
12	สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ 72
13	สรุปความพร้อมของผู้บริหารตามวัตถุประสงค์ว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม 79
14	สรุปความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ว่าด้วยความพร้อมขององค์การ บริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 87
15	จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล 89
16	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับความพร้อมในการยกฐานะ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 91
17	ลักษณะความพร้อมทางด้านโครงสร้าง 92
18	ลักษณะความพร้อมทางด้านระบบ 93
19	ลักษณะความพร้อมทางการบริหาร 94
20	ลักษณะความพร้อมทางด้านบุคลากร 95
21	ลักษณะความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร 96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22 ลักษณะความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร	97
23 ลักษณะความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร	98
24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ	99
25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ	100
26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา	101
27 การจับรายคู่ระดับการศึกษาตามหลักของ Scheffe	101
28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพ	102
29 การจับรายคู่อาชีพประชาชนตามหลักของ Scheffe	103
30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	103
31 การจับรายคู่รายได้ต่อเดือนของประชาชนตามหลักของ Scheffe	104
32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในตำบล	105
33 สรุปการทดสอบสมมติฐาน	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสภาตำบลฝ่ายบริหาร	19
2 โครงสร้างทางการเมืองการบริหาร	55
3 โครงสร้างส่วนราชการ.....	56
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น สืบเนื่องมาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2550 ซึ่งยังคงให้ความสำคัญกับหลักการกระจายอำนาจรัฐ โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 3 แนวนโยบายบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 (3) ซึ่งกำหนดไว้ว่า กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, 2550) ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวถูกกำหนดเพื่อเป็นแนวทางการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดูแลท้องถิ่นของตนเองได้มากยิ่งขึ้น

การกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความสำคัญมากขึ้นในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ภารกิจในการจัดการสาธารณะและทรัพยากรของรัฐจำนวนมากได้รับการถ่ายโอนอยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความพร้อมและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะและในการบริหารจัดการทั้งในด้านทรัพยากรการเงินการคลัง และด้านการเมืองการปกครอง มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก การส่งเสริมการปกครองตนเองของชุมชนท้องถิ่นก็จะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพเพียงพอสำหรับการดูแลคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน (จรัส สุวรรณมาลา และวิรัชศักดิ์ เครือเทพ, 2554, หน้า ก-ข)

จากหลักการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นตามหลักรัฐธรรมนูญ รัฐจึงมีการกำหนดพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2542 เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง รวมทั้งกำหนดระบบตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ามีประชากรและมีภารกิจในการบริหารงานดูแล

ประชากรเพิ่มมากขึ้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีแนวคิดที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นในปัจจุบันและอนาคต แต่การยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลนั้นทุกฝ่ายต้องมีความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่จะพัฒนาท้องถิ่น คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน

ตามปัญหาที่กล่าวมานี้ขององค์การบริหารส่วนตำบล และตามที่รัฐบาลมีนโยบายของรัฐ ได้ให้มีนโยบายในการยกฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ที่มีความพร้อมทุกด้านสามารถยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลได้ เทศบาลมีระบบโครงสร้างที่เข้มแข็ง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากร การบริหารจัดการในองค์กรจะสนองตอบสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในชุมชน นั้น ๆ ได้ดีกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล ทุก ๆ แห่งต่าง ต้องการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพท้องถิ่นให้มีความเจริญยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้บริหารในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาความพร้อมของประชาชนในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพร้อม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการยกฐานะของเทศบาลตำบล ตลอดจน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติหรือเจตคติ

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร แบ่งออกเป็น

1.1 ข้าราชการการเมือง ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน สมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน

1.2 พนักงานส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน

2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ นักพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า จำนวน 1 คน
พนักงานขับรถยนต์ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยช่างโยธา จำนวน 1 คน ผู้ช่วยช่างสำรวจ จำนวน 1 คน รวม
ทั้งหมดจำนวน 11 คน

ขอบเขตด้านประชากรวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมือง
นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 10,153 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมือง
นครปฐม จังหวัดนครปฐม, 2557 ซึ่งเป็นข้อมูลล่าสุดที่มีการเก็บข้อมูล)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เวลาตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2558
รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

บุคลากรภายในองค์กร หมายถึง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมที่เป็น
นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภา องค์การบริหาร
ส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป ที่
ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานทั้งองค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม เลขที่ 1
หมู่ที่ 1 บ้านแปดโรง ถนนมาลัยแมน (นครปฐม-สุพรรณบุรี) ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมือง
นครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยใช้เป็นสถานที่ในการศึกษาวิจัย

ระดับผู้บริหาร หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าฝ่ายการเงิน
และบัญชี ผู้อำนวยการกองช่าง หัวหน้าฝ่ายก่อสร้าง ออกแบบและควบคุมอาคาร หัวหน้าฝ่าย
ประสานสาธารณูปโภค

การยกฐานะ หมายถึง การยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตาม
พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่
รัฐบาลได้มีการกระจายอำนาจการบริหารงานจากส่วนกลางให้กับท้องถิ่น

เทศบาลตำบล หมายถึง หน่วยงานราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง โดยมีเทศบาลเป็น ศูนย์กลางและมีหน้าที่หลักคือการดำเนินกิจการทั้งปวงเพื่อประโยชน์ ของประชาชนในท้องถิ่น

ความพร้อม หมายถึง ความพร้อมของผู้บริหาร พนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านระบบ ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร ด้าน ทักษะของบุคลากร ด้านกลยุทธ์ในการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

ความพร้อมของผู้บริหาร หมายถึง ความพร้อมของผู้บริหาร ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านระบบ ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านทักษะของบุคลากร ด้านกลยุทธ์ในการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านระบบ ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านทักษะของบุคลากร ด้านกลยุทธ์ในการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

ความพร้อมของประชาชน หมายถึง ความพร้อมของประชาชน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านระบบ ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านทักษะของบุคลากร ด้าน กลยุทธ์ในการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

ประชาชน หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัด นครปฐม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความพร้อมของผู้บริหารในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อทราบความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อทราบความพร้อมของประชาชนในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลื่อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการยกฐานะของเทศบาลตำบล
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติหรือเจตคติ
5. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการบริหารของหน่วยงานบริหารระดับท้องถิ่นในประเทศไทยได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากปรากฏอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมโดยปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสร้างสถาบันทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนให้แพร่หลายลงไปในระดับท้องถิ่นนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ไชยวัฒน์ คำชู, 2555, หน้า 77-78) ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลทุกประเทศจะต้องจัดให้มีและส่งเสริมรูปแบบการปกครองตนเองของประชาชนขึ้นในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันการเมืองระดับพื้นฐานที่จะฝึกฝนให้พลเมืองของรัฐเกิดความรู้ความเข้าใจในกลไกและกระบวนการทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงและเพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางมาปฏิบัติจัดทำบริการสาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (โกวิท พวงงาม, 2552, หน้า 11) จึงควรได้ทราบความหมายการปกครองท้องถิ่น (Local government) ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีหลักการที่สำคัญ

คล้ายคลึงกัน จะมีต่างกันบ้างอยู่ที่สำนวนและรายละเอียด ดังนี้

ความหมายการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยการปกครองที่มีนักวิชาการได้อธิบายไว้ในมุมมองที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันอีกทั้งประกอบกับการปกครองท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่นั้นการอธิบายและให้นิยามความหมายนั้นก็ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม สังคม การเมืองและรูปแบบการปกครองของกลุ่มประเทศนั้น ๆ ซึ่งสามารถ อธิบายได้ดังนี้ (เรื่องวิทย์ เกษมสุวรรณ, 2555, หน้า 2-4)

นักวิชาการต่างประเทศ ให้ความหมายไว้มากมายต่าง ๆ กันซึ่งส่วนใหญ่ก็มีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกันจะมีต่างกันบ้างอยู่ที่สำนวนและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้นิยาม ดังนี้

Wit (1967, p. 1 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามแนวความคิดที่ว่าถ้าอำนาจปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นก็ย่อมจะเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน

Robson (1953, p. 574 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้น และให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary organization) เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ที่สมควรมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

Girffith (1960, p. 1 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่ต้องเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลและรัฐธรรมนูญต้องมีพื้นที่เฉพาะระบุว่าเป็นเขตของท้องถิ่นและต้องมีเขตการปกครองที่ไม่ใช่ทั้งหมดของประเทศ

Alderfer (1964, p. 17 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้อธิบายว่า รูปแบบและโครงสร้างของการปกครองท้องถิ่นเป็นผลผลิตทางประวัติศาสตร์ซึ่งพัฒนามาควบคู่กับอารยธรรมและอาจมีเนื้อหาภายในที่แตกต่างกันไป เพราะเป็นสิ่งที่เกิดมาควบคู่กับวิถีชีวิตของสังคม และรูปแบบที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

Barber (1978, p. 3 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การมีองค์กรตัดสินใจและบริหารภายในพื้นที่จำกัดและมีขนาดเล็กกว่ารัฐทั้งหมด

Stewart (1988, p. 3 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันทางการเมืองที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกในการปกครองท้องถิ่นและเป็นองค์การ

ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการประชาชน

Jones (1989, p. 10 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้อธิบายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นว่า ระบบการปกครองท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องมีความเชื่อเกี่ยวกับคุณธรรมของประชาชนโดยระดับรากหญ้า ความเชื่อนี้ควรสอดคล้องกับการออกแบบระบบการเมืองในรัฐธรรมนูญ และเป็นสิ่งที่สำคัญกว่าระบบการจัดการที่ดีที่สุดหรือการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ

Wilson and Game (1994, p. 28 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้อธิบายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น โดยนิยามว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจทางการเมืองตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง สร้างขึ้นโดยรัฐสภาและอยู่ต่ำกว่ารัฐสภามีอิสระบางส่วนเพื่อให้บริการหลายอย่างทั้งทางตรงและทางอ้อมและได้เงินทุนบางส่วนจากภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Byrne (1994, pp. 2-3 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) อธิบายว่า คุณลักษณะที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบการบริหารงานภาครัฐที่แตกต่างจากการบริหารอย่างอื่นมี 6 ประการ ได้แก่ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง (Elected) แม้บางเขตอาจจะมียกเว้นเล็กน้อยที่จะประชุมประชาชนทั้งหมดได้แต่ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยตัวแทนที่มาจากการเลือก และก่อตั้งเป็นสภาท้องถิ่นจากนั้นจึงเลือกเจ้าหน้าที่ประจำ
2. มีวัตถุประสงค์หลายอย่าง (Multi-purpose) ทุกท้องถิ่นมีงานที่ต้องทำหลายอย่างและให้บริการหลายด้านแต่ละแห่งอาจต้องรับผิดชอบต่อการบริการของบ้าน วัด โรงเรียน ผู้สูงอายุ คนพิการ การบริการดับเพลิง สร้างและบำรุงถนน การจัดการจราจร การควบคุมคุณภาพแวดล้อม โดยการควบคุมการก่อสร้างและพัฒนาที่ดิน
3. มีการปฏิบัติการในท้องถิ่น (Local scale) การปกครองท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความรับผิดชอบเฉพาะในพื้นที่ของตน
4. การปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างที่กำหนดไว้ค่อนข้างชัดเจน (A quite clearly defined structure) ซึ่งอาจมีโครงสร้างการปกครองขึ้นเดียวหรือหลายชั้น
5. เป็นการปกครองลำดับรอง (Subordinated) จากการปกครองระดับชาติที่มีรัฐสภาและเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติที่ออกโดยรัฐสภาหรือรัฐธรรมนูญดังนั้นอำนาจหน้าที่ทั้งหมดของการปกครองท้องถิ่นจึงขึ้นอยู่กับกฎหมาย หากการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำนอกเหนือกฎหมายก็จะถูกลงโทษเหมือนวิธีที่เอกชนถูกกระทำ

6. มีระบบภาษีท้องถิ่น (Local tax system) สามารถเก็บภาษีท้องถิ่นต่อผู้ที่อาศัยหรือเก็บภาษีธุรกิจในพื้นที่ได้

Dollery and Wallis (2001, pp. 1-2 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) กล่าวถึงการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นการปกครองที่มาจาก การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในระดับต่ำกว่ารัฐบาลกลางซึ่งมีเขตการปกครองในพื้นที่ที่จำกัดรวมถึงการอธิบายการปกครองที่มีลำดับชั้นทั้งในรัฐเดี่ยวและรัฐรวมอย่างอื่นที่มีลักษณะแตกต่างออกไป

Shah and Shah (2006, pp. 1-2 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) อธิบายว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึงสถาบันเฉพาะหรือองค์การที่เกิดขึ้นโดยรัฐธรรมนูญแห่งชาติ

นักวิชาการไทย ก็ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น ไว้ในลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้

วุฒิสาร ตันไชย (2552, หน้า 1) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญขององค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงานและร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงาน แต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, วสันต์ เหลืองประภัสร์, สุวัสดิ โภชนพันธ์, อลงกรณ์ อรรคแสง, มรุต วันทนากร และจงรัก จารุพันธุ์งาม (2546, หน้า 22) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบ เขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมายโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนกลางคอยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย หรืออีกนัยหนึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจของราชการส่วนกลางเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นอิสระต่างหากจากการปกครองของราชการส่วนกลางที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง

โกวิท พวงงาม (2553 ก, หน้า 27) ได้อธิบายเกี่ยวกับคำว่า ท้องถิ่น หมายถึง เขตพื้นที่จำเพาะที่เป็นส่วนย่อยของประเทศในแง่การปกครองท้องถิ่น คือ เขตการปกครองที่กฎหมายปกครองของประเทศนั้นกำหนด เช่น ในต่างประเทศแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นเป็นพลเมือง

(Town) นคร (City) และมหานคร (Metropolitan) ดังนั้น การปกครองท้องถิ่น หมายถึง รูปแบบหนึ่งในการบริหารปกครองประเทศว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งในระดับท้องถิ่น โดยรัฐกระจายอำนาจและหน้าที่ให้ท้องถิ่นบางประการให้ท้องถิ่นรับผิดชอบ การที่องค์กรหนึ่งมีพื้นที่อาณาเขตของตนเอง มีประชากรและมีรายได้ตามที่หลักเกณฑ์กำหนด ได้รับการยอมรับเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมายและมีอำนาจและมีอิสระในการปกครองตนเอง แต่ไม่ได้หมายความว่าองค์กรดังกล่าวมีสถานะเป็นรัฐใหม่แต่อย่างใด เนื่องจากยังมีหน่วยการปกครองส่วนกลางเป็นผู้คอยกำกับดูแลเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการด้วยความเรียบร้อย มีการบริหารการคลังของตน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง เช่น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง โดยผ่านตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้ง เช่น การมีสภาท้องถิ่น เป็นต้น

ธนศ เจริญเมือง (2550, หน้า 27) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการบริหารและการจัดการกิจการสาธารณะและทรัพยากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นหนึ่งภายในรัฐหนึ่ง เป็นท้องถิ่นที่มีขอบเขตชัดเจน ภายในรัฐนั้นมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีโครงสร้างด้านอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดโดยกฎหมายทั่วไปและกฎหมายพิเศษ

ทั้งนี้จากการศึกษาการให้นิยามความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนักวิชาการไทยและต่างประเทศ ประเด็นที่ผู้วิจัยค้นพบคือ การให้นิยามความหมายจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยเป็นการกล่าวถึงรัฐ ที่ต้องให้ความสำคัญกับหน่วยการปกครองระดับล่าง เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รวมถึงการบริหารจัดการภายในองค์กรต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้การบริหารจัดการขององค์กรเองยังได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งในส่วนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง จะต้องเป็นบุคคลที่มีอำนาจในการกล้าตัดสินใจ เพื่อคนในท้องถิ่นเพื่อก่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่เกิดประโยชน์สูงสุด

สำหรับผู้วิจัยแล้วการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่ทำหน้าที่ในการบริหารทรัพยากรของท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในเขตพื้นที่ ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการอย่างอิสระ โดยการส่งเสริมและสนับสนุน โดยกลไกของภาครัฐเพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางทั้งระบบ จากความหมายที่ผู้วิจัยให้นิยามไว้ นั่นผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของบริบทของความเป็นท้องถิ่นซึ่งฐานรากของการพัฒนาต้องเกิดจากท้องถิ่น โดยเฉพาะสังคมปัจจุบัน

เป็นสังคมของการเปลี่ยนแปลงท้องถิ่นต้องเรียนรู้ในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดภายใต้การบริหารจัดการตนเองให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในสังคมปัจจุบัน

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มุ่งเน้นสาระสำคัญใน 4 แนวทางหลัก ได้แก่ แนวทางที่หนึ่ง การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ แนวทางที่สอง ได้แก่ ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน และส่งเสริมการกระจายอำนาจ แนวทางที่สาม การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรม และแนวทางที่สี่ ได้แก่ การทำให้องค์กรตรวจสอบมีอิสระ เข้มแข็ง และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดของสาระสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญดังต่อไปนี้

สาระสำคัญที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ได้ดำเนินการให้มีการขยายอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น รัฐจะต้องปรับระบบการดำเนินงานและระบบความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจนในเชิงอำนาจหน้าที่ อีกทั้งต้องส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงระบบการทำงานของภาครัฐว่าต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมของเจ้าหน้าที่พร้อมกับการพัฒนาระบบการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และให้รัฐมุ่งเน้นการทำงานตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี มีการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และประชาชนมีส่วนร่วม โดยมุ่งเน้นการให้บริการสาธารณะที่รวดเร็ว มีคุณภาพ โปร่งใส และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อให้แนวนโยบายพื้นฐานของรัฐบรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ จึงได้มีการกำหนดรายละเอียดด้านต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นที่ปรากฏรายละเอียดในรัฐธรรมนูญ ยังเปิดพื้นที่ให้แก่ประชาชน ชุมชน และภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำให้การเมืองท้องถิ่นมีความโปร่งใส มีอิสระในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหารงาน การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินการต่าง ๆ ต่อประชาชนทุกปี ไม่ว่าจะเป็นรายงานผลการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ และผลการดำเนินงานเพื่อแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการรายงาน

ผลการดำเนินการนี้ก็เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการดำเนินงานของคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ถือเป็นการเสริมกำลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็น กำลังทรัพย์ กำลังคน และ กำลังทางปัญญา และที่สำคัญได้เพิ่มอำนาจในการตัดสินใจทางการบริหารงานท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ นับเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญอันจะก่อให้เกิดกระบวนการในการพัฒนาท้องถิ่น ผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน และการปกครองท้องถิ่นก็จะเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยต่อไป (วุฒิสภา ดันไชย, 2550, หน้า 28-30)

ความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547, หน้า 22) จำแนกลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า เป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนและมีคณะผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นอิสระและมีอำนาจอิสระในด้านการคลัง เช่น การจัดเก็บภาษีและหารายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดและจัดทำงบประมาณของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบาย และมีการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องขอคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งองค์กรท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นจะมีบุคคลของตนเองบริหารงานภายในท้องถิ่น เป็นพนักงานของท้องถิ่นที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณของท้องถิ่น

นอกจากนี้ ปรธาน สุวรรณมงคล (2547, หน้า 4-5) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมาย การเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อกำเนิดทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น

2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินกิจการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มทำการใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหาร หรือ คณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจาก ประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาท้องถิ่นเป็นผู้เลือกผู้บริหารหรือ คณะผู้บริหารท้องถิ่นก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถ มีส่วนร่วมทางการเมืองทั้ง โดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือ คณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่าง เข้มแข็ง จะทำให้การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มากขึ้นและมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

5. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาธารณูปการหนึ่งของการ ปกครองท้องถิ่นคือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถ ดำเนินงานในขอบ เขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายและ เป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจ ดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุน ส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด

6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้อย่างอิสระตามสมควร การปกครอง ท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่นโดยส่วนรวม ต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของ ตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือ มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้ นอกเหนือจากรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐ และ จัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับมิใช่องค์กรที่เป็นอิสระเด็ดขาดจากรัฐ ดังนั้น การกำกับดูแล จึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็น เพื่อให้การใช้ อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติ โดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับหลัก ความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและมีความสอดคล้องกับ

โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง (2547, หน้า 7) ที่ได้เสนอว่า ลักษณะสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยต้องมีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้ 1. เป็นองค์การในชุมชนที่มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน 2. มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือกฎหมายรับรองสถานะความเป็นท้องถิ่น 3. มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมและสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการวินิจฉัยและกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ 4. มีการจัดองค์การเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่นหรือจัดในรูปแบบอื่น 5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยการเลือกตั้งคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ รัฐบาลกลางกระจายอำนาจหน้าที่ไปให้หน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจอิสระตามสมควรในการปกครองและบริหารงานท้องถิ่นของตนเอง มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมการบริการสาธารณะทั้งในด้าน การคลัง การจัดเก็บภาษี การหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนด มีงบประมาณของตนเอง และที่สำคัญคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตั้งแต่ขั้นต้นก่อนการเลือกตั้งคณะผู้แทน ซึ่งประกอบด้วยคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นรวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โกวิท พวงงาม, 2552, หน้า 7-8)

จากการศึกษาสรุปได้ว่า รัฐต้องให้ความสำคัญปกครองท้องถิ่นอย่างจริงจังและจริงจัง เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น หากมองตามกรอบที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการภารกิจหน้าที่โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ มีอำนาจ และมีอิสระในการตัดสินใจในการบริหารตามภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารต้องบริหารภายใต้หลักคุณธรรมจริยธรรม ยึดผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งยึดมั่นในกฎระเบียบที่รัฐกำหนดไว้

รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ประกอบด้วยการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ (โกวิท พวงงาม, 2554, หน้า 8)

1. ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ใช้หลักการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากรม

2. ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ใช้หลักการแบ่งอำนาจจากส่วนกลาง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับ 5) พ.ศ. 2545 บัญญัติไว้ว่าให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอ

3. ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ใช้หลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนและสามารถบริหารงานโดยอิสระภายใต้กฎหมายที่กำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของประชาชน

โดยภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และการนำพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาใช้ทำให้โครงการบริหารงานทั้งสามส่วนยังใช้ปฏิบัติจนถึงปัจจุบัน

การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยนั้น ได้มีการจัดให้มีรูปแบบแบ่งประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น 5 รูปแบบ ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
2. เทศบาล
3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
4. เมืองพัทยา
5. กรุงเทพมหานคร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 รูปแบบนี้ เมื่อพิจารณาจากลักษณะโครงสร้างและความแตกต่างในด้านของจำนวนประชากร รายได้ พื้นที่ รวมถึงภารกิจและอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันการบริหารงานเป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546 ซึ่งได้บัญญัติให้จังหวัดหนึ่งมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัดซึ่งมีโครงสร้างการบริหาร อบจ. ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และฝ่ายสภา อบจ. ซึ่งทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจำนวนรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในจังหวัด กล่าวคือ จำนวน

สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่ำสุด 24 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 คน ต่อจำนวนประชากร 500,000 คน ไปจนถึงสูงสุดของจำนวนสมาชิก ๙ 48 คน และจำนวนรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 คน ต่อจำนวนประชากร 2,000,000 คน

โครงสร้างการบริหารของส่วนราชการประจำมีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุด และมีหัวหน้าส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสรุปต้องจัดทำแผนพัฒนา อบจ. และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่น นอกจากนี้แล้ว อบจ. จะต้องจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นภาพรวมของจังหวัดหรือทำองค์กรขนานใหญ่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กอย่างเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการไม่ได้ส่วนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังมี ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (โกวิทย์ พวงงาม, 2554, หน้า 9)

1.2 เทศบาล จัดตั้งขึ้นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 หลักเกณฑ์การจัดตั้งเป็นเทศบาลพิจารณาองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1. จำนวนและความหนาแน่นของประชากรในท้องถิ่น 2. ความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากการเรียกเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดและงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น 3. ศักยภาพของท้องถิ่นในการที่จะพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญได้ โดยมีการแบ่งเทศบาลเป็นระดับ เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์ตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดให้เทศบาลในประเทศไทยมีทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ซึ่งแต่ละประเภทก็มีลักษณะและองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป มีราษฎรอยู่กันหนาแน่น ไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อตารางกิโลเมตร มีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลนครเทศบาลนครจะกระทำได้โดยการประกาศกระทรวงมหาดไทยโดยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร เทศบาลนครประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี (หรือนายกเทศมนตรี) มีสมาชิก สภาเทศบาลได้ 24 คน โดยมีรองนายกเทศมนตรี ไม่เกิน 4คน นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้เทศบาลนครมีหน้าที่แตกต่างไปจากเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลอีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะอธิบายในหัวข้อหน้าที่ของเทศบาลต่อไป

1.2.2 เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกแห่งหรือท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป มีราษฎรอยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อตารางกิโลเมตร มีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลเมือง การจัดตั้งเทศบาลเมืองจะกระทำได้โดยการประกาศกระทรวงมหาดไทยโดยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง เทศบาลเมืองประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี มีสมาชิกสภาเทศบาลได้ 18 คนโดยมีรองนายกเทศมนตรี ไม่เกิน 3 คน

1.2.3 เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นที่มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลซึ่งจะไม่ได้กำหนดจำนวนราษฎรในพื้นที่ไว้อย่างชัดเจนเหมือนกับเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยได้วางหลักเกณฑ์การยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลไว้ดังนี้ มีรายได้จริงไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงแล้วมาตั้งแต่ 5,000,001 บาทขึ้นไป มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป มีความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตรขึ้นไปและได้รับความเห็นชอบจากราษฎรในท้องถิ่น เทศบาลตำบลประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี มีสมาชิกสภาเทศบาลได้ 12 คน (มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล 2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546) โดยมีรองนายกเทศมนตรี ไม่เกิน 2 คน

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งขึ้นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 แต่ประสบปัญหาด้านการบริหารงานและถูกยกเลิกตามประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2515 ซึ่งกำหนดให้สภาตำบลมีเพียงรูปแบบเดียวต่อมาในปี 2537 ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ซึ่งได้บัญญัติให้สภาตำบลที่มีรายได้ย้อนหลังเกิน 150,000 บาท ติดต่อกัน 3 ปีให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กโดยใช้เกณฑ์รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง

โครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และฝ่ายนิติบัญญัติได้แก่ สมาชิกสภา อบต. (ส.อบต.) มาจากการเลือกตั้งของประชาชนเช่นกัน ฝ่ายข้าราชการประจำ มีพนักงานส่วนตำบลเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นประจำองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแบ่งโครงสร้างของพนักงานส่วนตำบลออกเป็นสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนงานต่าง ๆ

2. รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

2.1 กรุงเทพมหานคร

โดยทั่วไปแล้ว การปกครองในนครหลวงของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต่างก็มีลักษณะที่พิเศษแตกต่างจากการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบปกติทั่วไป เนื่องด้วยสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ โครงสร้างสังคม อาทิ จำนวนประชากร ภารกิจหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ทำให้เขตการปกครองในนครหลวงมักจะแตกต่างจากเขตการปกครองในรูปแบบอื่น ๆ ยกตัวอย่างสำหรับในประเทศไทยเอง คือ กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างองค์กรที่แตกต่างจากการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ กล่าวคือ มีสภากรุงเทพมหานคร (โดยมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร) มีสภาเขต (สมาชิกสภาเขต) มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง โดยเขตพื้นที่ที่เป็นเมืองหลวงของประเทศจะเป็นบริเวณที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเป็นศูนย์รวมของส่วนราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จึงทำให้มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนที่อพยพโยกย้ายเข้ามาเป็นประชากรแฝง (มิได้แจ้งย้ายที่อยู่กับสำนักทะเบียนราษฎร) ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลทางด้านการทำงาน การศึกษา ฯลฯ (ในเขตกรุงเทพมหานคร) ทำให้การจัดรูปแบบการบริหารจัดการต้องแตกต่างไปจากพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาได้ การจัดรูปแบบการบริหารจัดการเมืองหลวงจึงต้องคำนึงถึงศักยภาพในการจัดการกับปัญหาของเมืองหลวงได้ดี ต้องเป็นรูปแบบที่มีความคล่องตัวสูง เมืองหลวงที่มีการจัดรูปแบบเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานคร กรุงปารีส (ประเทศฝรั่งเศส) และมหานครโตเกียวของประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

2.2 เมืองพัทยา

ปี พ.ศ. 2521 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 โดยมีแนวคิดครั้งแรกเป็นการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบผู้จัดการเมืองของสภาเมืองพัทยา เป็นผู้บริหารมาจากการว่าจ้าง สภาเมืองพัทยามีสมาชิก 2 ประเภท คือสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นและสมาชิกที่มาจากการแต่งตั้งจากส่วนกลาง อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อย การใช้ที่ดินและทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นการให้บริการแก่ราษฎร และการกระทำตามอำนาจหน้าที่เฉพาะกรณี

เมืองพัทยาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตเมืองพัทยาจะต้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาการบริหารเมืองพัทยา โครงสร้างเมืองพัทยาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. สภาเมืองพัทยา ประกอบด้วยสมาชิกสภา จำนวน 24 คน มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพัทยามีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

มีประธานสภา 1 คนและรองประธานสภา 2 คน ปลัดเมืองพัทยาทำหน้าที่เลขานุการเมืองพัทยา

2. นายกเมืองพัทยา มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง นายกเมืองพัทยาอาจแต่งตั้งรองนายกเมืองพัทยาจำนวนไม่เกิน 4 คน

การจัดส่วนราชการของเมืองพัทยา แบ่งออกเป็นสำนักปลัดเมืองพัทยา และส่วนราชการอื่น ๆ ตามที่นายกเมืองพัทยาประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย โดยมีปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้ช่วยเหลืองานของปลัดเมืองพัทยา (โกวิทย์ พวงงาม, 2554, หน้า 10-12)

นอกจากนี้ โกวิทย์ พวงงาม (2553 ข, หน้า 48) ได้อธิบายเพิ่มเติมกล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 รูปแบบต่างมีโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเดียวกันก็คือ รูปแบบสภาตำบลฝ่ายบริหาร (Council-executive form) ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสังเขปดังต่อไปนี้ รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบนี้ นับได้ว่าเป็นรูปแบบที่ค่อนข้างแพร่หลายมากที่สุดในโลกก็ว่าได้ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีการแบ่งแยกฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาออกจากกันอย่างชัดเจน

รูปแบบสภาตำบลฝ่ายบริหารนี้ ถ้านำไปใช้กับเทศบาล เราจะเรียกว่า รูปแบบสภาตำบลนายกเทศมนตรี (Mayor-council form of government) กล่าวคือ นายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ในขณะที่หัวหน้าฝ่ายสภา เราเรียกว่า ประธานสภาเทศบาล

องค์ประกอบที่สำคัญของ รูปแบบสภา ตำบล ฝ่ายบริหาร นี้ได้แก่

1. มีการแบ่งแยกฝ่ายสภาและฝ่ายบริหารออกจากกัน
2. ฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่ในการบริหารกิจการภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ฝ่ายสภา ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารและทำหน้าที่ในการออกกฎหมายในระดับท้องถิ่น

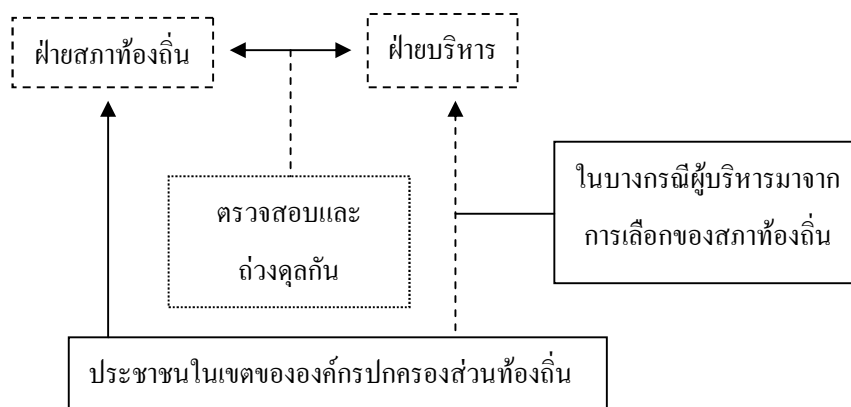
4. สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงภายในท้องถิ่น

5. หัวหน้าฝ่ายบริหารไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงก็ได้ แต่อาจจะมาจากการเลือกของฝ่ายสภา โดยมีการตรวจสอบการทำงานซึ่งกันและกัน (แต่สำหรับในประเทศไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงภายหลังจากการแก้ไขกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ เมื่อปลายปี พ.ศ. 2546-ต้นปี พ.ศ. 2547

จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา

ต่างใช้รูปแบบสภากับฝ่ายบริหารทั้งสิ้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผลของมาตรา 285 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ระบุไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

ดังนั้น จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยทุกรูปแบบ ต่างมีโครงสร้างและรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหมือนกันทั้งหมด คือ มีการแยกฝ่ายสภากับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดความชัดเจน ผู้เขียนสามารถสร้างแผนภาพ รูปแบบโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสภากับฝ่ายบริหารได้ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 48)

ภาพที่ 1 รูปแบบโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสภากับฝ่ายบริหาร

จากแผนภาพข้างต้น เห็นได้ว่า ฝ่ายสภา แยกออกจากฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน ในขณะที่ทั้ง 2 ฝ่ายต่างตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and balance) ซึ่งกันและกัน และที่มาของทั้งสองฝ่ายบริหาร อาจจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือการเลือกของฝ่ายสภาหรือไม่ก็ได้ (ซึ่งหากนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการปกครองในระดับชาติ เราจะเรียกรูปแบบที่ฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนว่า ระบบประธานาธิบดี และเรียกรูปแบบฝ่ายบริหารที่มาจากการเลือกตั้งของสภาว่ารูปแบบรัฐสภา) ในขณะเดียวกัน สภาก็ต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนเสมอ

จุดเด่นของรูปแบบนี้ก็คือ มีการแยกฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาออกจากกัน ทำให้แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ของตนอย่างชัดเจน ภาระงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะถูกกระจายออกไปยังบุคคลต่าง ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความรวดเร็วในการทำงาน เพราะองค์กรฝ่ายบริหารก็ทำหน้าที่บริหารแต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่องค์กรฝ่ายสภา ก็ทำหน้าที่ในการออกกฎหมาย

โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับงานทางด้านบริหาร สำหรับจุดเด่นอีกประการหนึ่งก็คือ ฝ่ายบริหาร และ ฝ่ายสภา ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและถ่วงดุลกันได้อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม จุดด้อยหรือข้อเสียของการแบ่งฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาออกจากกันก็คือ ในบางครั้งหากฝ่ายบริหารและฝ่ายสภา เป็นคนละกลุ่มการเมืองกัน อาจทำให้เกิดปัญหาในการ บริหารงานของท้องถิ่นได้ เช่น ฝ่ายสภาไม่ยอมผ่านร่างงบประมาณประจำปี เป็นเหตุให้ฝ่ายบริหาร ไม่สามารถบริหารงานของท้องถิ่นได้ เป็นต้น หรือในกรณีที่ฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาเป็นกลุ่ม การเมืองเดียวกัน ก็จะทำให้ไม่เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลกัน จนอาจเป็นอันตรายต่อท้องถิ่น นั้นได้

การใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นจะเบ็ดเสร็จเด็ดขาดมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย หลายประการ เช่น บุคลิกภาพของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจตามกฎหมายของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น หากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นใด ผู้บริหารมีแนวโน้มใช้อำนาจได้มากและไม่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ จากองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ผู้บริหารก็จะมีลักษณะที่เราเรียกว่า ฝ่ายบริหารเข้มแข็ง (Strong executive) และในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารของท้องถิ่นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ค่อนข้างมาก ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ก็มีลักษณะที่เป็น ฝ่ายบริหารอ่อนแอ (Weak executive) (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 48-49)

ซึ่งหากกล่าวถึงภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเริ่มตั้งแต่มีกลไกในกระจาย อำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนใน ท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากนั้น จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าสาระสำคัญของภารกิจนั้น ๆ เป็นภารกิจ พื้นฐานของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งบทบาทภารกิจขององค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ต้องดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จเพราะประชาชนมีความคาดหวังว่าปัญหานั้นต้องได้รับการแก้ไข นอกจากนี้การบริหารจัดการภารกิจในปัจจุบันภาครัฐมีความพยายามที่จะให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นสามารถขับเคลื่อน โดยมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ แต่การกระทำนั้นต้อง มีความถูกต้องตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมายที่กำหนดไว้ และต้องเกิดขึ้น โดยการมีส่วนร่วม ของประชาชน

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่ารูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ถึงแม้จะมีการแบ่งประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิเช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ซึ่งแต่ละประเภทก็จะแบ่งแยกขนาดออกไปอีก แต่เมื่อ พิจารณาในสาระสำคัญของภารกิจไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในมุมมองของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าท้องถิ่นมี 2 ภารกิจหลักใหญ่ ๆ ประกอบด้วย 1. ภารกิจในการเร่งแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในเขตพื้นที่ 2. ภารกิจในการมุ่งสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน มีเป้าหมายใหญ่ในการพัฒนาท้องถิ่นเดียวกันคือเป็นรากฐานของการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นภายใต้กรอบการทำงานตามภารกิจนั้น ๆ

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีความสำคัญทั้งในด้านการสะท้อนถึงระดับของการกระจายอำนาจและความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นภายในรัฐหนึ่ง ๆ ในด้านระดับความเป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในด้านการกำหนดโครงสร้างภายในระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนนี้จะเป็นการมุ่งนำเสนอแนวคิดในการจัดการกิจการหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปรากฏโดยทั่วไปว่า มีหลักการและรูปแบบเช่นไร การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำอะไรได้และทำอะไรไม่ได้นั้น วางอยู่บนหลักคิดและข้อกำหนดอะไร และในภารกิจหน้าที่ที่ท้องถิ่นจัดทำนั้น มีเงื่อนไขกำกับหรือไม่ และถ้ามีเงื่อนไขนั้นเกิดขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์อันใด

คำถามทั้งหมดในข้างต้น กลายเป็นที่มาต่อการวางหลักการและรูปแบบในการจัดระบบภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งที่ปรากฏโดยทั่วไปนั้น มีอยู่ด้วยกัน 3 แนวคิดดังที่จะได้นำเสนอต่อไปนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 50-53)

1. ภารกิจหน้าที่ตามบทบัญญัติในกฎหมาย (Ultra vires)

หลักการกำหนดภารกิจหน้าที่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบนี้ จะหมายถึง ภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีขอบข่ายเพียงใดและครอบคลุมในกิจกรรมอะไรบ้างนั้น จะถูกกำหนดโดยกฎหมายซึ่งให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำได้ในภารกิจนั้น ๆ กล่าวในอีกแง่หนึ่งย่อมแสดงว่า ภารกิจหน้าที่ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำได้นั้นจะต้องมีกฎหมายรับรองหรือระบุเอาไว้ว่า เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำภารกิจบางด้านที่กฎหมายมิได้ระบุไว้ จะถือว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดขอบข่ายอำนาจหน้าที่ที่ตนเองสามารถกระทำได้หรือเป็นการใช้อำนาจเกินกว่ากฎหมายกำหนดให้ไว้ ดังนั้น ภายใต้หลักการเช่นนี้ ภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถูกจำกัดโดยกฎหมายนั่นเอง

หากพิจารณาจากประเด็นเรื่องภารกิจหน้าที่แต่เพียงอย่างเดียว ในรัฐที่ถือหลักการจัดการภารกิจหน้าที่ตามบทบัญญัติในกฎหมาย จึงอาจทำให้มองเห็นได้ว่า ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองจะมีอยู่ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นสามารถจัดทำภารกิจเฉพาะที่กฎหมายระบุเอาไว้เท่านั้น เช่น หากกฎหมายระบุว่า การจัดเก็บขยะ ถือเป็นภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการจัดทำภารกิจนั้นได้ แต่หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไปดำเนินการจัดสร้างโรงเรียน แม้ว่าจะเป็นการความต้องการและจำเป็นภายในชุมชนท้องถิ่นก็ตาม จะถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นต้น

เรามักจะพบประเทศที่กำหนดภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปตามหลักการทางกฎหมายดังกล่าวในกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานทางพัฒนาการของรัฐมาจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Monarchic-based) และกลุ่มประเทศแองโกล เช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย รวมถึงประเทศไทยเองก็สะท้อนคุณลักษณะการจัดการกิจหน้าที่ไปตามหลักการดังกล่าวเช่นกัน อย่างไรก็ตาม มิได้หมายความว่าในกลุ่มประเทศเหล่านี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีภารกิจหน้าที่อย่างจำกัดเสมอไป แม้ว่าในเชิงหลักการจะมีแนวโน้มเช่นนั้น แต่ในทางปฏิบัติก็พบว่า ในกลุ่มประเทศเหล่านี้ จะมีการออกกฎหมายเพื่อกำหนดภารกิจหน้าที่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างมากและครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ค่อนข้างหลากหลาย

2. ภารกิจหน้าที่ตามหลักความสามารถทั่วไป (General competence)

ภายในรัฐที่ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการกิจหน้าที่ไปตามหลักความสามารถทั่วไป จะหมายถึงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำภารกิจหน้าที่ได้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมที่ไม่เป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายหรือกระทบต่ออำนาจของสถาบันทางปกครองอื่น ๆ นั่นคือ เป็นการถือหลักความจำเป็นและความต้องการของชุมชนเป็นหลัก หากชุมชนท้องถิ่นเกิดข้อเรียกร้องต้องการอะไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการในกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนได้ ดังนั้น ในทางกฎหมายจึงไม่ปรากฏการระบุภารกิจหน้าที่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นรายกิจกรรม แต่จะให้อิสระกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจกรรมอะไรก็ได้ เพื่อตอบสนองความต้องการภายในชุมชนของตนเอง

การจัดการกิจหน้าที่ตามหลักความสามารถทั่วไป จึงวางน้ำหนักไปที่ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ที่จะต้องมีการบริหารจัดการ มิใช่ ภารกิจ หรือบริการสาธารณะที่จะต้องจัดทำ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมิได้มีภารกิจหน้าที่เฉพาะบริหารสาธารณะที่ตนเองจัดอยู่ในปัจจุบันเท่านั้น หากยังหมายรวมถึงการจัดทำบริการสาธารณะที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตตาม

ความจำเป็นและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นด้วยนั่นเอง ตัวอย่างเช่น หากวันหนึ่งข้างหน้า ชุมชนท้องถิ่นมีการขยายตัวและเติบโตเป็นเมืองมากขึ้น ความจำเป็นในระบบขนส่งมวลชนภายในท้องถิ่นกลายเป็นเรื่องจำเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการ

จัดทำภารกิจนั้น ๆ ได้ทันที หากตนเองมีศักยภาพเพียงพอที่จะกระทำได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายให้อำนาจในการจัดทำภารกิจนั้น ๆ เป็นต้น

ในประเทศที่ถือหลักการจัดการกิจการหน้าที่ตามหลักความสามารถทั่วไปจึงแสดงถึงภูมิหลังและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนถึงความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ประเทศที่ยึดถือหลักการดังกล่าวจึงมักจะมีพัฒนาการของรัฐสมัยใหม่มาจากการรวมตัวกันของชุมชนท้องถิ่น (Community-based) เช่น สหพันธรัฐเยอรมัน รวมถึงกลุ่มประเทศนอร์ดิกในแถบยุโรปเหนือ สำหรับประเทศที่มีพัฒนาการทางความคิดในด้านกฎหมายมหาชนที่ค่อนข้างก้าวหน้าอย่างประเทศฝรั่งเศส ก็ยึดถือหลักการนี้เช่นกัน โดยจะเรียกหลักการนี้ว่า หลักการบริหารโดยอิสระ (Free administration) สำหรับในประเทศแถบเอเชีย ก็ปรากฏหลักการจัดการกิจการหน้าที่ในลักษณะนี้เช่นกัน เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม่นว่าในเชิงหลักการจะทำให้เห็นว่า หลักความสามารถทั่วไปนี้ จะสะท้อนถึงความเป็นอิสระทางการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างสูง แต่ในทางปฏิบัติแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะจัดทำภารกิจได้ค่อนข้างจำกัด ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากข้อจำกัดในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะทรัพยากรทางการคลัง ทำให้สามารถจะให้บริการสาธารณะในเพียงบางด้านเท่านั้น ตัวอย่างเช่น หากระดับของความเป็นเมืองและการเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นอยู่ในระดับสูง ประชาชนภายในชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ก็อาจจะเห็นความจำเป็นของการจัดให้มีสนามบินขนาดใหญ่ เพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้ แต่ในทางปฏิบัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะมียงบประมาณและฐานการจัดเก็บรายได้ที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะดังกล่าวเกินขีดความสามารถของตนเองที่จะจัดทำได้ เป็นต้น

3. การกิจการหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (Mandatory delegated function)

โดยทั่วไปแล้ว หลักการที่กำหนดภารกิจหน้าที่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอยู่สองระบบใหญ่ ๆ ดังที่กล่าวถึงไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ยังปรากฏหลักการจัดการกิจการในอีกลักษณะหนึ่งซึ่งมักจะปรากฏซ่อนอยู่ภายใน ได้แก่ การกิจการหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหมายถึงหลักการจัดการกิจการสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือว่า การกิจการหน้าที่ในกลุ่มนี้เป็นภารกิจของรัฐ จะต้องจัดให้มีขึ้น หากแต่รัฐได้มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแทน

ภารกิจในกลุ่มนี้ มักจะได้แก่ภารกิจหน้าที่ถือเป็นความจำเป็นพื้นฐานของรัฐ และรัฐจะต้องจัดให้มีขึ้น ภายใต้กรอบวิธีการที่รัฐได้กำหนดไว้ หากแต่ด้วยเหตุผลความจำเป็น รัฐจึงได้มอบหมาย หรือ มอบอำนาจ (Delegate) หน้าที่ดังกล่าวไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำแทน ในทางปฏิบัติ จึงถือว่า ภารกิจในกลุ่มนี้ถือเป็นหน้าที่ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำ และการจัดทำนั้นจะต้องเป็นไปตามแนวทาง และวิธีปฏิบัติที่รัฐ ได้กำหนดไว้

แล้ว ตัวอย่างของกลุ่มภารกิจ ด้านนี้ได้แก่ การสำรวจสำมะโนประชากรงานด้านการทะเบียนราษฎร การจัดการเลือกตั้ง งานด้านการขึ้นทะเบียนและคัดเลือกรักษา เป็นต้น

สำหรับเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ภารกิจบางด้านเป็นภารกิจที่มอบหมายให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแทนรัฐนั้น อาจจะเป็นไปได้ใน 2 ประการ กล่าวคือ ในด้านหนึ่ง รัฐอาจจะเห็นว่าการทำงานภารกิจในบางลักษณะนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำได้ดีกว่ารัฐ เนื่องจากอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่นและมีความคล่องตัวมากกว่า เช่น งานด้านการทะเบียนราษฎร การสำรวจสำมะโนประชากร เป็นต้น อีกทั้งยังถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็เปรียบเสมือนกับกลไกหนึ่งของรัฐ จึงได้มอบหมายภารกิจนั้น ๆ ให้ท้องถิ่นรับมอบจัดทำแทน ในอีกด้านหนึ่ง รัฐอาจถือว่า การจัดทำภารกิจบางกลุ่มนั้น ถือเป็นแนวนโยบายและความจำเป็นพื้นฐานที่รัฐจะต้องจัดให้มีขึ้น หากแต่การที่รัฐจะลงไปจัดทำเองอาจจะเป็นการขัดต่อหลักความเป็นอิสระและการปกครองตนเองของชุมชนท้องถิ่น หรือขัดต่อจารีต ทางการปกครองที่เน้นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้จัดทำบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้นรัฐจะกำหนดให้ภารกิจดังกล่าว เป็นกิจกรรมที่รัฐมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแทน ภายใต้แบบแผนและมาตรฐานที่รัฐกำหนดไว้ ทั้งนี้ รัฐอาจให้การสนับสนุนด้านเงินงบประมาณ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ แก่ท้องถิ่นได้ เช่น การฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสาธารณสุขพื้นฐาน การจัดให้มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาของภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นในการดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพ โครงสร้างพื้นฐานชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแก้ไขและต้องปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของกฎหมายซึ่ง ประกอบด้วย 1. ภารกิจหน้าที่ตามบทบัญญัติในกฎหมาย (Ultra vires) 2. ภารกิจหน้าที่ตามหลักความสามารถทั่วไป (General competence) และ 3. ภารกิจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (Mandatory delegated function) ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนในการให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งประกอบกับปัจจุบันภาครัฐจากส่วนกลางได้มีการดำเนินการกระจายอำนาจถ่ายโอนความรับผิดชอบหรือกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นไปปฏิบัติตามภารกิจมากยิ่งขึ้นเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทันที่ โดยเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็มีศักยภาพมีความรู้ ความสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่รัฐให้อำนาจหน้าที่ได้อย่างมี

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ

ส่วนในเรื่องภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยข้อกำหนดทางกฎหมาย แสดงให้เห็นว่าอำนาจในการจัดทำภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นไปตาม ข้อบัญญัติในกฎหมาย ซึ่งระบุถึงกิจกรรมที่ท้องถิ่นสามารถจัดทำได้ ทั้งนี้ กฎหมายที่ระบุถึงภารกิจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กฎหมายแม่บทที่ตราขึ้น สำหรับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบัน ประกอบไปด้วย 1. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วน จังหวัด พ.ศ. 2540 2. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 3. พระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 4. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 5. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาจากขอบข่ายและอำนาจหน้าที่ตามข้อบัญญัติในกฎหมายแล้ว ก็ จะพบว่ากฎหมายได้ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย สามารถจะดำเนินกิจกรรมหรือ การให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างค่อนข้างกว้างขวาง ทั้งนี้ ลักษณะของภารกิจตามกฎหมาย ต่าง ๆ ข้างต้น จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ หน้าที่ที่ต้องจัดทำ ซึ่งหมายถึงภารกิจที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำหรือจัดให้มีขึ้นภายในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง และ หน้าที่ ที่อาจจะจัดทำ ซึ่งหมายถึงกลุ่มภารกิจที่กฎหมายเปิดโอกาสให้กับท้องถิ่นสามารถจะดำเนินการ จัดทำได้ หากท้องถิ่นมีความพร้อมและศักยภาพเพียงพอ นอกจากนี้ ยังปรากฏภารกิจบางประเภท ที่รัฐได้ถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะมอบหมายให้จัดทำแทน ซึ่งได้แก่ ภารกิจที่ถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งแต่เดิมหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดทำ แต่ได้มอบหมายโดยโอนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนในการทำความเข้าใจถึงภารกิจหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นไทย จึงอาจจัดแบ่งการนำเสนอตามลักษณะของภารกิจออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ภารกิจหน้าที่ที่ต้องจัดทำ, ภารกิจหน้าที่ที่อาจจะจัดทำ และภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่ง รายละเอียด มีดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 53)

1. ภารกิจหน้าที่ที่ต้องจัดทำ

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมีทั้งสิ้น 5 ประเภท (องค์การบริหารส่วน จังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) สามารถอธิบายถึง ภารกิจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นประเภทต่าง ๆ ทั้ง 5 ประเภทข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 54-59)

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน (Upper tier) ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ ที่เป็นองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง (Lower tier) (เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและเมืองพัทยา) ดังนั้นจึงทำให้ภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ ด้วยความแตกต่างในประการแรก ก็คือ ภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นภารกิจหน้าที่ที่ไม่เน้นการให้บริการสาธารณะ สืบเนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยงานในลำดับสองที่ทำหน้าที่ช่วยประสานและช่วยเหลือการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่างให้มีประสิทธิภาพและสามารถ ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนมากที่สุด

ในประการที่สอง ภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่มีการแบ่งแยกภารกิจหน้าที่ ที่ต้องกระทำ และภารกิจหน้าที่ที่อาจกระทำได้เหมือนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเภทอื่น ดังนั้นภารกิจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ออกมาในลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติม 2 ครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2542 และ พ.ศ. 2546 และ พระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในดังนี้ 1. ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย 2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด 3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น 4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น 5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่น 6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล 7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8. จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัน ดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 9. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดต่อไปอีกด้วยว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถทำหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ ได้เช่นกัน หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ร้องขอ และได้รับความยินยอมจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ข้อจำกัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มิได้มีอยู่แต่ภายในเขตของจังหวัดตนเท่านั้น หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดใดได้รับการร้องขอ และยินยอมจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ได้รับการร้องขอและยินยอมก็สามารถดำเนินกิจการที่ได้รับการร้องขอได้เช่นกัน

1.2 เทศบาล

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่าง (Lower tier) ดังนั้นภารกิจและหน้าที่ของเทศบาลจึงแตกต่างจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้เทศบาลมีภารกิจหน้าที่ดังนี้

เทศบาลตำบล มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย

และสิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลนคร มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. กิจการตามที่กฎหมายระบุให้เทศบาลตำบลและเทศบาลเมืองต้องกระทำ
2. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
3. กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
4. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และ

สถานบริการอื่น

5. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. จัดให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
7. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
8. การส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลก็มีลักษณะเช่นเดียวกับเทศบาล กล่าวคือ เป็นองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง เช่นกัน ดังนั้น กฎหมายจึงมีการระบุภารกิจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย

และสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

1.4 กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากกรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเป็นการปกครองในเขตนครหลวงซึ่งมีจำนวนประชากรมาก เป็นศูนย์กลางทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม อำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานครจึงมีมากตามไปด้วย นอกจากนี้หน้าที่ของกรุงเทพมหานครไม่ได้มีการแบ่งออกเป็นภารกิจหน้าที่ที่ต้องกระทำและอาจจะทำได้ตามการแบบเทศบาลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล หากแต่ภารกิจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่ามีหน้าที่ใดบ้างที่ต้องดำเนินการ ซึ่งมีทั้งหมด 27 ประการ ดังนี้

1. การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

2. การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด
3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
5. การผังเมือง
6. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
7. การวิศวกรรมจราจร
8. การขนส่ง
9. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
10. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
11. การควบคุมอาคาร

12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
15. การสาธารณสุขโลก
16. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
17. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
18. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
19. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
20. การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ
21. การจัดการศึกษา
22. การสาธารณสุขการ
23. การสังคมสงเคราะห์
24. การส่งเสริมการกีฬา
25. การส่งเสริมการประกอบอาชีพ
26. การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
27. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุ เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

1.5 เมืองพัทยา

เมืองพัทยาก็มีลักษณะที่คล้ายกับกรุงเทพมหานคร คือ เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีลักษณะพิเศษบางประการที่ไม่สามารถทำให้เมืองพัทยาใช้รูปแบบการปกครองที่เป็นการปกครองรูปแบบทั่วไปได้ ในทางภารกิจหน้าที่ก็เช่นกัน ภารกิจหน้าที่ของเมืองพัทยาก็มีลักษณะที่พิเศษแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

อย่างไรก็ตาม เมืองพัทยาก็ไม่ได้มีลักษณะเหมือนกับกรุงเทพมหานครในทุกประการ ข้อแตกต่างที่สำคัญที่สุดก็คือ เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานครเป็นการปกครองคนละระดับกัน โดยที่กรุงเทพมหานครเป็นการปกครองท้องถิ่นที่มีระดับเดียว โดยไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อยในกรุงเทพมหานครอีก ในขณะที่เมืองพัทยาคือเป็นการปกครองท้องถิ่นระดับล่าง ภายใต้โครงสร้างการบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับบน ดังนั้นเมืองพัทยาก็เป็นการผนวกเอาลักษณะของความเป็นท้องถิ่นรูปแบบพิเศษกับความเป็นท้องถิ่นในระดับล่างเข้าไว้

ด้วยกัน ซึ่งส่งผลต่อภารกิจหน้าที่ของเมืองพัทยา

ภารกิจหน้าที่ของเมืองพัทยาดำเนินการตามกฎหมายกำหนดมี 14 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การรักษาความสงบเรียบร้อย
2. การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
3. การคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
4. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
5. การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. การจัดการจราจร
7. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
8. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และการบำบัดน้ำเสีย
9. การจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
10. การจัดให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าจอดเรือ
11. การควบคุมอนามัยและความปลอดภัยในร้านอาหาร โรงมหรสพ และ

สถานบริการอื่น

12. การควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว
13. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

14. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของเทศบาลนครหรือของ

เมืองพัทยา

จากภารกิจหน้าที่ข้างต้นเห็นได้ว่า ภารกิจหน้าที่ที่กฎหมายบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำนั้นส่วนใหญ่เป็นภารกิจหน้าที่ขั้นพื้นฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีเพื่อเป็นการให้บริการแก่คนในท้องถิ่น และเป็นหลักประกันขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นว่าจะได้รับบริการสาธารณะในระดับพื้นฐานที่สุดจากรัฐ

สำหรับในองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองปัทยานั้น กฎหมายมิได้ระบุแยกประเภทของภารกิจหน้าที่ไว้ให้แตกต่างกันระหว่าง ภารกิจหน้าที่ที่จะต้องกระทำ และ ภารกิจหน้าที่ที่อาจกระทำ เนื่องจากมีลักษณะพิเศษบางประการ ประกอบกับมีจุดมุ่งหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จึงต้องทำภารกิจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

2. ภารกิจหน้าที่ที่อาจจะจัดทำ

เหตุที่กฎหมายกำหนดประเภทของภารกิจหน้าที่ออกเป็น ภารกิจหน้าที่ที่ต้องกระทำ

และ ภารกิจหน้าที่ ที่อาจกระทำ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ ศักยภาพและความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งแตกต่างกัน ในท้องถิ่นที่มีความเจริญสูง จำนวนประชากรมาก ย่อมส่งผลให้รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสูง ในขณะที่ในท้องถิ่นที่มีประชากรน้อย จำนวนประชากรน้อย รายได้ขององค์กรปกครองท้องถิ่นก็ต่ำไปด้วย เมื่อรายได้และฐานะทางการคลังขององค์กรปกครองท้องถิ่นแตกต่างกัน เช่นนี้แล้ว ศักยภาพในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเช่นกัน ดังนั้น การที่กฎหมายกำหนด ภารกิจหน้าที่ที่อาจกระทำก็เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นที่มีศักยภาพสูงสามารถทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้มากขึ้น และไม่เป็นการบังคับท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กให้แบกรับภาระมากเกินไป (โกวิท พวงงาม, 2553 ข, หน้า 59-62)

2.1 เทศบาล

มีภารกิจหน้าที่ที่อาจกระทำได้ ดังต่อไปนี้

เทศบาลตำบล มีหน้าที่ที่อาจกระทำได้ดังนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

เทศบาลเมือง มีหน้าที่ที่อาจกระทำได้ ดังนี้

1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
2. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
6. ให้มีสาธารณูปการ
7. จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
8. จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา

9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
10. ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
12. เทศพาณิชย์

สำหรับ เทศบาลนคร มีหน้าที่ที่อาจกระทำได้เช่นเดียวกับเทศบาลเมืองนอกจากนี้ กฎหมายเทศบาลยังได้กำหนดให้เทศบาลทำภารกิจหน้าที่ที่อาจกระทำได้อีก 2 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขการทำกิจการนอกเขตเทศบาล และ เงื่อนไขการทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่น โดยการก่อตั้งเป็นบริษัทหรือ ถือหุ้นในบริษัทจำกัด

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำภารกิจหน้าที่ได้ ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

2.3 กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร มีลักษณะคล้ายกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวคือ กฎหมายไม่ได้ กำหนดแยกประเภทของภารกิจหน้าที่ไว้แต่อย่างใด โดยมีเพียงแต่การระบุให้กรุงเทพมหานครต้องกระทำภารกิจใดบ้าง อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ก็เปิดโอกาสให้กรุงเทพมหานคร อาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น โดยเรียกค่าบริการได้อีกทั้งกรุงเทพมหานครยังอาจดำเนินการนอกเขตกรุงเทพมหานครได้หากการนั้นจำเป็นและเกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครและได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด ราชการส่วนท้องถิ่นหรือส่วน

ราชการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้กรุงเทพมหานครอาจทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นได้อีกด้วย

2.4 เมืองพัทยา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยาได้เปิดโอกาสให้เมืองพัทยาอาจให้บริการแก่บุคคล หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีค่าตอบแทนได้และเมืองพัทยาอาจดำเนินการนอกเขตเมืองพัทยาได้ เมื่อการนั้นจำเป็นต้องเป็นการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ภายในเขตเมืองพัทยาหรือเป็นประโยชน์แก่เมืองพัทยา

จากภารกิจหน้าที่ดังกล่าว เห็นได้ว่า ภารกิจหน้าที่ที่อาจกระทำได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นภารกิจที่มีความจำเป็นน้อยกว่าภารกิจในประการแรก และส่วนใหญ่จะเป็นภารกิจที่ใช้เงินจำนวนมาก มีความใช้ความรู้ความชำนาญเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่ขาดศักยภาพไม่สามารถทำได้ หรือทำได้ก็ไม่เต็มที่มากนัก กฎหมายจึงเปิดโอกาสให้ภารกิจหน้าที่ข้างต้น เป็นภารกิจหน้าที่ที่ไม่บังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำ แต่สามารถทำได้หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีศักยภาพเพียงพอ

3. ภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สืบเนื่องมาจากรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่แตกต่างกัน โดยที่รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลภารกิจในภาพกว้างของประเทศ ภารกิจที่ต้องการความเป็นมาตรฐานเดียวกัน ภารกิจที่ต้องใช้เงินงบประมาณลงทุนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเน้นการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นและเป็นภารกิจที่อาศัยความรวดเร็วและใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตามยังมีความสลับซับซ้อนอยู่มากในการที่กำหนดได้อย่างชัดเจนและแน่นอนว่าภารกิจหน้าที่ใดเป็นของรัฐ และภารกิจใดเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะรัฐอาจกระทำกิจการบางอย่างอยู่แต่เดิมแล้ว และในขณะเดียวกันก็ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ มีอำนาจในการจัดทำภารกิจดังกล่าวได้ด้วย

ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกันระหว่างการจัดทำภารกิจระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น หน้าที่ในการจัดทำท่าเทียบเรือ ที่มีการกำหนดให้ทั้งรัฐและท้องถิ่นมีอำนาจในการดำเนินการด้วยกันทั้งคู่ หน้าที่ในการจัดการศึกษา หน้าที่ในการจัดบริการระบบสาธารณสุข เป็นต้น เมื่อเป็นดังนี้แล้ว จึงเกิดปัญหาตามมาว่าในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ หากต้องมีการจัดการศึกษา จัดทำท่าเทียบเรือ แล้วใครกันแน่ที่เป็นผู้มีบทบาทหลักในการดำเนินการ โดยหลักการแล้วดูเหมือนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจะมีภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ มากมายตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในความเป็นจริงแล้ว กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภท

ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี หน้าที่ดังต่อไปนี้

การระบุคำที่ว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ไว้เช่นนี้ เท่ากับว่า หากหน้าที่ใด ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแต่หากมีกฎหมายอื่นที่กำหนดให้รัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นใดที่ไม่ใช่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจกระทำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่มีอำนาจกระทำภารกิจดังกล่าวเพราะภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย (อื่น) ตามที่กำหนด ด้วยเหตุนี้เอง จึงกล่าวได้ว่า แม้ในกฎหมายจะมีการกำหนดภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ ในกฎหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ มากมาย แต่ในทางปฏิบัติต้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี บทบาทจำกัดมากเพราะมีกฎหมายหลายฉบับจำกัดบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว

ด้วยความสลับซับซ้อนของการจัดแบ่งภารกิจหน้าที่ของรัฐและท้องถิ่นเกิดความคลุมเครือ จึงทำให้ภารกิจหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับมอบหมายจากรัฐนั้นไม่ชัดเจนตามไปด้วย เนื่องจากภารกิจหน้าที่ที่ท้องถิ่น ได้รับมอบหมายจากรัฐเป็นดุลยพินิจของรัฐ โดยสมบูรณ์ว่าจะให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใด จัดทำภารกิจหน้าที่ใดแทนรัฐในเรื่องใด โดยรัฐมีอำนาจบังคับให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทน อย่างไรก็ตามมีความพยายามจะทำให้ภารกิจที่ท้องถิ่น ได้รับมอบหมายให้มีความชัดเจนเป็นมาตรฐาน และเป็นการทั่วไป (General) มากขึ้น จึงได้แยก ประเภทภารกิจหน้าที่ที่ท้องถิ่น ได้รับมอบหมายจากรัฐ ออกให้เป็นตามประเภทขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เช่น มีการกำหนดให้เทศบาลเมืองและเทศบาลนครดำเนินการ ด้านการทะเบียนและ สำมโนประชากรแทนรัฐ เป็นต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเทศบาลเมืองทุกแห่งจะต้องได้รับ มอบหมายจากรัฐให้ทำหน้าที่ด้านการทะเบียนและสำมโนประชากรทุกเทศบาลเสมอไป

ในกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทของไทยมีการกำหนดไว้ อย่างชัดเจนว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจาก รัฐได้และเป็นการกิจหน้าที่ที่ต้องกระทำ ซึ่งเป็นการควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐ โดยผ่านเครื่องมือทางด้านภารกิจหน้าที่ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกระทำโดยได้รับ มอบหมายจากรัฐนอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายยังมีภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ ที่จะต้อง กระทำอีกมากมายซึ่งเป็นภารกิจที่ถูกกำหนดโดยกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ ซึ่งจากข้อมูลที่กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้ทำการรวบรวมไว้ ปรากฏว่ามีพระราชบัญญัติ พระราช กฤษฎีกาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งสิ้น 531 ฉบับ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 62-63)

กล่าวโดยสรุป สำหรับอำนาจหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ จัด บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดนั้น ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดแตกต่างกัน แบ่งออกเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และ

เมืองพัทยา ภายใต้กรอบภารกิจที่กฎหมายกำหนดขอบเขตให้ดำเนินการมีความแตกต่างกันแต่มีเป้าหมายเดียวกันคือการมุ่งเข้าไปแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการบริการขั้นพื้นฐานจากภาครัฐมากขึ้น อาทิเช่น การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การรักษาความสงบเรียบร้อย การจัดผังชุมชน การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รวมไปถึงกิจกรรมสาธารณะอื่นด้วย เป็นต้น โดยมีขอบเขตพื้นที่ของท้องถิ่นเป็นตัวกำหนดขอบเขตการให้บริการนอกจากนี้ยังรวมไปถึงข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ของทรัพยากรการบริหารก็จะมีแตกต่างกันได้ตามขนาดและภารกิจที่ต่างกัน นอกจากนี้ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันที่มีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบมากขึ้นนอกเหนือจากที่กรอบกฎหมายกำหนดไว้ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหน้าที่ตามกฎหมายที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น รวมไปถึงเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเข้าไปแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น

4. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำไปสู่การเกิดนวัตกรรม

การจัดแบ่งภารกิจหน้าที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภายหลังจากที่มีการตรากฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ก็ส่งผลให้การจัดการหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปรับเปลี่ยนอย่างสำคัญ กล่าวคือ จากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ปรากฏความพยายามในการแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและสับสนในเรื่องอำนาจการจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ จึงนับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 ข, หน้า 63)

อำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนได้มีการกำหนดให้เทศบาลเมืองพัทยา และ อบต. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะในเขตท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 นอกจากนี้กำหนดให้ อบจ. และกทม. มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 7 และ 18 ตามลำดับ

โดยสำหรับระบบการบริการสาธารณะดังกล่าว เช่น การจัดแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การจัดการให้มีและบำรุงทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ การสาธารณสุขการ การส่งเสริมการฝึกและประกอบอาชีพ การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดการ

ศึกษา การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล การส่งเสริมกีฬา การควบคุม การเลี้ยงสัตว์และการฆ่าสัตว์ การผังเมือง การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นต้นนอกจากนี้ยังกำหนดอำนาจหน้าที่ ให้ อบจ. เช่น การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและการควบคุม โรคติดต่อ การจัดให้มีพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดแสดงได้ตามตารางดังต่อไปนี้

กล่าวสรุปได้ว่า ด้วยภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างต้นที่มีหลากหลายด้าน ในปัจจุบันส่งผลให้การบริหารจัดการตามภารกิจ เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารขององค์กร ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนตนเองเป็นผู้คิดค้นริเริ่ม ตลอดจนแสวงหาเทคนิคและวิธีการในการบริหารจัดการ ภารกิจนั้นให้ประสบผลสำเร็จและต้องมีการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบการบริหารใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ผู้วิจัย ทราบว่านวัตกรรมการบริหารในกระบวนการทำงานของท้องถิ่น สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ภายใต้การดำเนินงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด และนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดก็สามารถ ดำเนินการได้ ซึ่งการบริหารงานก็มีการคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา รวมไปถึงปรับปรุงสิ่งที่ ทำอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้นภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันของแต่ละองค์กร

การบริหารงานท้องถิ่น

การพัฒนาท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันส่งผลให้การบริหารงาน ท้องถิ่นยุคใหม่ที่ต้องมีความสลับซับซ้อน การเตรียมความพร้อมในการรองรับความเปลี่ยนแปลงที่ จะเกิดขึ้นนำไปเพื่อการบริหารจัดการภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและมีปัจจัย ทางการบริหารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น รูปแบบหรือเทคนิคการบริหารองค์กร ทรัพยากร การบริหารตลอดจนข้อจำกัดของการบริหารงานที่เกิดขึ้น รวมไปถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวขึ้น

1. ความหมายของการบริหารงานท้องถิ่น

สำหรับความหมายของการบริหารงานท้องถิ่นได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่น่าสนใจ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

O'Donnell, Drachman, Barnes, Swearer and Lew (1992, p. 5 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) การจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้การประสานงานบรรลุ ผลสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลอื่น

Robbins and Coulter (2002, p. 6 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) การจัดการ หมายถึง กระบวนการในการประสานกิจกรรมการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2549, หน้า 22-23) การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือ การปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึงของหน่วยงาน และบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ประกอบไปด้วยดังนี้ 1. การบริหารนโยบาย (Policy) 2. การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) 3. การบริหารคุณธรรม (Morality) 4. การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) 5. การวางแผน (Planning) 6. การจัดองค์การ (Organizing) 7. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) 8. การอำนวยการ (Directing) 9. การประสานงาน (Coordinating) 10. การรายงาน (Reporting) และ 11. การงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งถือว่า กระบวนการบริหาร หรือ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร ที่เรียกว่า แฟ้มส์-โพสคอร์บ (PAMS-POSDCORB)

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2555, หน้า 110-111) การจัดการปกครอง ซึ่งมีรากฐานมาจากหลักการบริหารส่วนท้องถิ่น หมายถึง การบริหารโดยเครือข่ายที่มีความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นยุคของการเปลี่ยนแปลงโดยประกอบด้วย 4 ด้านคือ 1. ปฏิรูปสถาบัน 2. สร้างเครือข่ายใหม่ 3. การริเริ่มนโยบายใหม่ และ 4. การสร้างรูปแบบผู้นำใหม่ ถึงจะเป็นรูปแบบใหม่ในการบริหารเพื่อให้ปรับตัวทันต่อความเปลี่ยนแปลง นอกจากการบริหารยังต้องมีความสัมพันธ์กับหลักการพื้นฐานของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องมีการจัดการปกครองท้องถิ่นเป็นประชาธิปไตยท้องถิ่น เป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนยึดชุมชนท้องถิ่นและกระจายอำนาจให้กับชุมชนบนพื้นฐานของการคิดริเริ่มและตัดสินใจในเรื่องต่างด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

โกวิทย์ พวงงาม (2552, หน้า 193) การบริหารงานท้องถิ่นเป็นกระบวนการ (Process) ที่ต้องผ่านการตัดสินใจ (Decision making) เพื่อวางยุทธศาสตร์โดยผ่านการใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารท้องถิ่นและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้อื่น และองค์กรหรือหน่วยงานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามเป้าหมายจนเกิดผลสำเร็จ (Output) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การจะเป็นบริหารท้องถิ่นที่ดีนั้นและประสบผลสำเร็จในการบริหารงานจะต้องอาศัยทั้งความเป็นศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการบริหาร มีแนวคิด (Concept) และทฤษฎี (Theory) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานท้องถิ่นส่วนในความเป็นศิลป์ หมายถึง ผู้บริหารงานท้องถิ่นมีทักษะ มีจิตวิทยามนุษย์สัมพันธ์และมีภาวะผู้นำที่จะ

นางองค์กรไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จ ผู้บริหารท้องถิ่นที่บริหารงานจนทำให้องค์กรท้องถิ่น ประสบผลสำเร็จ โดยสามารถใช้หลักการ วิธีการ ทักษะต่าง ๆ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับในทุกระดับจนอาจจะเรียกว่าเป็นนักบริหารมืออาชีพ (Professional manager)

จากความหมายข้างต้นในทฤษฎีของผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารงานท้องถิ่น หมายถึง การบริหารอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ ประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

2. หลักการบริหารงานท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรภาครัฐที่มีการดำเนินงานภายใต้กรอบของ กฎหมายและมีหน่วยงานที่ตรวจสอบการทำงานรวมทั้งการตรวจสอบจากภาคประชาชนด้วย หลักการที่สำคัญในการนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานท้องถิ่นประกอบไปด้วยดังนี้

2.1 กระบวนการบริหารจัดการของเกรรี เดสสเลอร์ (Gary Dessler) ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2549, หน้า 32)

2.2 กระบวนการบริหารจัดการของ 7S ของบริษัทแมคเคนซี Mckinsey ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนได้แก่ โครงสร้าง (Structure) ระบบ (System) ลักษณะการทำงานหรือ รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) บุคลากร (Staff) ทักษะ ความรู้ ความชำนาญ (Skill) ยุทธศาสตร์ (Strategy) และค่านิยมร่วม (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2549, หน้า 32)

2.3 การบริหารงานโดยหลักการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี ซึ่งระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้กำหนด หลักจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันปฏิบัติทุกภาคส่วนของสังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาค ประชาชน ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (โกวิท พวงงาม, 2552, หน้า 197-198)

จากหลักการบริหารท้องถิ่นข้างต้นที่มักจะมีการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะขึ้นอยู่กับบริบทและข้อจำกัดของทรัพยากรการบริหารของ แต่ละท้องถิ่น อาทิเช่น องค์กรถึงจะมีหลักการบริหารที่ดีแต่ขาดทรัพยากรบุคคลที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักการบริหารงาน จะทำให้งานที่ดำเนินการไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ โกวิท พวงงาม (2552, หน้า 198) ที่กล่าวถึงความสำเร็จของการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารงานท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะการบริหารงานท้องถิ่น เป็นงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จะต้องวางยุทธศาสตร์ วางนโยบาย แผนงาน

โครงการ (กิจกรรม) ในการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น เพื่อให้ยุทธศาสตร์นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมากขึ้นเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับการบริหารงานท้องถิ่นเช่นกัน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทิววรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2551, หน้า 4-5) ที่กล่าวถึงการบริหารองค์กรในปัจจุบันได้มีความสลับซับซ้อนกว่าอดีตอย่างมากเนื่องจากเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรที่ไม่สามารถควบคุมได้รวมถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ขององค์กร เช่น ข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพการบริการที่มีกระบวนการทำงานที่ล่าช้า ปัญหาความไม่โปร่งใสในการทำงาน รวมถึงการทำงานภายใต้ความต้องการของคนที่หลากหลาย จะเห็นได้ว่าจากปัญหาที่เกิดขึ้นรัฐบาลจึงกำหนดแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของภาครัฐ หรือที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งองค์กรภาครัฐต่าง ๆ ได้ใช้ทรัพยากรทั้งทางด้านทุน เวลา และกำลังคนอย่างมากในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กรให้มีการบริการที่ดีขึ้น รวมทั้งหาเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับองค์กรเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จและบางองค์กรก็ล้มเหลว ซึ่งอาจจะเกิดจากการบริหารงานด้วยความไม่เข้าใจอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ประสบปัญหาความสลับซับซ้อนอย่างมากเนื่องจากกลไกการกระจายอำนาจของส่วนกลางทำภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจภารกิจแต่ยังไม่มีการดำเนินการกระจายงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการ ประกอบกับขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในปัจจุบันมีขนาดที่แตกต่างกัน งบประมาณและข้อจำกัดก็มีมากขึ้นตามบริบทของแต่ละองค์กรและพื้นที่นั้น ๆ ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการบริหารจัดการภายในองค์กรได้อย่างเต็มที่ เพื่อนำไปปฏิบัติแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนรวมทั้งสามารถบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรอื่นภายนอกหน่วยงานเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการกับประชาชนก็ตาม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม

ความหมายเกี่ยวกับความพร้อม

คำว่า “พร้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นคำวิเศษณ์ที่มีความหมายว่า ครบถ้วน ส่วนคำว่า ความพร้อม เป็นคำนามซึ่งจะมีความหมายว่า ความครบครัน หรือมีทุกอย่างครบแล้ว ความพร้อม เป็นคำแสดงกิริยาร่วมหรือในเวลาเดียวกันหรือในทำนองนั้น เช่น ไปพร้อมกันถึงพร้อมกันโดยปริยายหมายความว่าครบครัน หมายถึง พร้อมเพรียงไม่ขาดเหลือ บริบูรณ์เช่น งานพร้อม ดีพร้อม เตรียมพร้อมเสร็จ เช่น พร้อมแล้ว

นักวิชาการต่างประเทศ ให้ความหมายไว้มากมายต่าง ๆ กันซึ่งส่วนใหญ่ก็มีความหมายคล้ายคลึงกันจะมีต่างกันบ้างอยู่ที่สำนวนและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้นิยาม ดังนี้ Good (1973, p. 472 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับความพร้อมไว้ว่าเป็นความสามารถตกลงใจ ความปรารถนา และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางบุคลิกภาพ ประสบการณ์ และอารมณ์ของผู้เรียน ความพร้อมจึงเป็นพัฒนาการให้มีความสามารถที่จะเรียนหรือทำกิจกรรม

Cronbach (1974, p. 45 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้ให้ความหมายของความพร้อมว่า หมายถึง สภาพของผู้เรียนที่แสดงออกได้ทั้งในการใช้ภาษา การสังเกตพื้นฐาน ประสบการณ์เดิม และอื่น ๆ ความพร้อมขึ้นอยู่กับระดับบุคลิกภาพทางกายใจ และสติปัญญา

Knowles (1976, pp. 45-47 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) ได้กล่าวไว้ว่าเป็นใจความสรุปได้ว่า ความพร้อมที่จะส่งเสริมให้การศึกษาของผู้ใหญ่ประสบความสำเร็จมีด้วยกัน 2 ลักษณะคือ ความพร้อมด้านเวลาและความพร้อมด้านเศรษฐกิจ เช่น ผู้ใหญ่ที่มีความพร้อมจะสนใจเรื่องเหล่านั้นหรือไม่ เวลาจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาหรือไม่ หากผู้ใหญ่มีความพร้อมในลักษณะดังกล่าว จะช่วยให้ผู้ใหญ่ศึกษา มีความสะดวก มีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียน

Sinclair and Hanks (1987 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) กล่าวว่า ความพร้อมหมายถึง การที่บุคคล

1. ได้การเตรียมตัวเพื่อกระทำกิจกรรมบางอย่างให้สำเร็จตามเป้าหมาย
2. ความเต็มใจ ความกระตือรือร้นที่จะกระทำกิจกรรมบางอย่าง

Barrow and Milburn (1990, p. 259 อ้างถึงใน อนุจิตร ชินสาร, 2557) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึงการที่บุคคลมีความสนใจและเริ่มต้นที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมคือสภาพจิตใจกายวิภาค และเสรีวิทยา

นักวิชาการในประเทศ ให้ความหมายไว้มากมายต่าง ๆ กันซึ่งส่วนใหญ่ก็มีความหมายคล้ายคลึงกันจะมีต่างกันบ้างอยู่ที่สำนวนและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้นิยาม ดังนี้ สุนทร เจริญใจ (2548, หน้า 32) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพของบุคคลที่มีภาวะสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจในการที่จะเรียนรู้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ ทักษะ และแรงจูงใจ

นฤมล สุวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพร้อมไว้ว่า หมายถึง สภาพของบุคคลที่มีบุคลิกภาพ แรงจูงใจและประสบการณ์สูง พอที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวก

สรุปแนวคิดและความหมายของความพร้อมในความคิดเห็นของผู้วิจัย หมายถึง สภาพของบุคคลที่มีการเตรียมการที่จะกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีความตั้งใจ มีความ

กระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น โดยมีสภาพความพร้อมในหลายๆด้านอย่างสมบูรณ์ ในการที่จะกระทำในสิ่งนั้น ๆ ให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

องค์ประกอบของความพร้อม

พรณี ชูเจนจิต (2538 อ้างถึงใน นฤตพงษ์ ไชยวงศ์, 2540, หน้า 18) ได้กล่าวถึง

Downing (1971 อ้างถึงใน นวรัตน์ สอยเหลืออง, 2545, หน้า 17) ได้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อม ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่การบรรลุผลภาวะด้านร่างกายทั่วไป เป็นต้น

2. องค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ความพร้อมด้านความสามารถในการรับรู้

ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ประสบการณ์ด้านสังคม สภาพแวดล้อมรอบตัว

เป็นต้น

4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ ได้แก่ ความมั่นคงทางอารมณ์

เป็นต้น

ประเภทเกี่ยวกับความพร้อม

แมคเคนซี ตามทฤษฎี 7Ss ได้แบ่งประเภทเกี่ยวกับความพร้อม ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง (Structure) หมายถึง เป็นโครงสร้างขององค์การที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจ ของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ ได้อย่างเหมาะสม

2. ความพร้อมทางด้านระบบ (System) หมายถึงกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบที่ต่อเนื่องสอดคล้องประสานกันทุกระดับ

3. ความพร้อมทางด้านรูปแบบการบริหาร (Style) หมายถึง การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะองค์การ เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ สะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์การ

4. ความพร้อมทางด้านบุคลากร (Staff) หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

5. ความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร (Skill) หมายถึง ความโดดเด่น ความเชี่ยวชาญในการทำงาน การให้บริการ

6. ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร (Strategy) หมายถึง การวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อน ขององค์การ

7. ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร (Shared value) หมายถึง ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์กร ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การเตรียมความพร้อม (มาลี เอี่ยมวิจิวัฒน์, 2549, หน้า 9, 13-14 อ้างถึงใน นวรัตน์ สอยเหลือง, 2545, หน้า 17) แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลากร ได้แก่ การคัดคนที่มีความรู้ความสามารถ, การฝึกอบรม, การแนะนำของผู้บังคับบัญชาการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. ด้านระบบการทำงาน ได้แก่ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก, ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความพร้อมทางด้านกายภาพ ได้แก่ การบรรจุดูแลภาวะด้านร่างกายทั่วไป, ความพร้อมทางด้านสติปัญญา ได้แก่ ความพร้อมด้านความสามารถในการรับรู้ ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล, ความพร้อมทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประสิทธิภาพด้านสังคม สภาพแวดล้อมรอบตัว และความพร้อมทางด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ ได้แก่ ความมั่นคงทางอารมณ์และความพร้อมคือ สิ่งที่บุคคลมีความสนใจความเต็มใจและความกระตือรือร้นที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จ ลุล่วงเพื่อให้เกิดความมั่นใจและตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติหรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะทำงานหรือกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เมื่อพิจารณาจากความหมายของความพร้อมและแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมข้างต้น กล่าวโดยสรุป การเตรียมความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ได้ถูกเตรียมความพร้อม เพื่อให้เกิดความมั่นใจ และตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติ หรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะทำงานหรือกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความหมายของความพร้อมว่า ความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ได้ถูกเตรียมพร้อม เพื่อให้เกิดความมั่นใจ และตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติหรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะทำงาน หรือกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อมดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้แนวคิดที่ว่า ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคลากรมีทัศนคติที่ดีในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เกิดทักษะที่ดีแล้วจะมีความพร้อมในการรับรู้เรียนรู้ มีความชอบมากขึ้น ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ดี

และสามารถนำองค์กร คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัด นครปฐม ขึ้นเป็นเทศบาลตำบลที่ดีและมีคุณภาพในอนาคตต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการยกฐานะของเทศบาลตำบล

หลักเกณฑ์การจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้ กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใด ขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ ได้แก่ (กุลชน หนาพงศธร, ม.ป.ป. อ้างถึงใน ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 125-126)

1. จำนวนและความหนาแน่นของประชากรในท้องถิ่นนั้น
2. ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่ กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น
3. ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่า จะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้ง เทศบาลตำบลไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 12,000,000 บาท ขึ้นไป
2. มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป
3. ความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คน/ ตร.กม. ขึ้นไป
4. ได้รับความเห็นชอบจากราชฎูรในท้องถิ่นนั้น

สำหรับในกรณีที่มีความจำเป็น เช่น การควบคุมการก่อสร้างอาคาร การแก้ปัญหาชุมชน แออัด การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาท้องถิ่นหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบ เทศบาล กระทรวงมหาดไทย จะสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลเฉพาะแห่ง ได้ หรือกรณีจังหวัดเห็นว่าสุขาภิบาลใดมีความเหมาะสมสมควรยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลได้ ก็ให้จังหวัดรายงานไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็น เทศบาลตำบลได้ โดยให้จังหวัดชี้แจง เหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งส่งข้อมูลความ เหมาะสมไปให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณาด้วย

กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไข เพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) มาตรา 42 ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วย การเทศบาล อาจจัดตั้ง องค์กรบริหารส่วนตำบล ขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยขององค์กร

บริหารส่วนตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่งองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลเป็นต้นไป

บรรดาขบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปเป็นของเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นนั้นบรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้ใช้บังคับในเรื่องใดอยู่ก่อนแล้วให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่

2. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2549 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) มาตรา 7 เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาล ให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา 9 เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0890.2/ ว 3156 ลงวันที่ 20 กันยายน 2547 เรื่อง แนวทางปฏิบัติการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลรายงานขอจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลผ่านความเห็นชอบของอำเภอและจังหวัดตามลำดับมากระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ทั้งนี้ ต้องมีข้อมูลถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตามนัย มาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0890.2/ ว3156 ลงวันที่ 20 กันยายน 2547 พร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบการพิจารณาขอยกฐานะดังนี้

1.1 แบบสำรวจข้อมูลการขอจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากอำเภอและจังหวัด ตามลำดับ

1.2 รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลได้

1.3 คำบรรยายแนวเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่ขอจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลตามข้อเท็จจริงในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงแนวเขตตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอ..... จังหวัด....อันเป็นที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นที่

บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

1.4 แผนที่ทำยร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ขอจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล โดยต้องตรวจสอบชื่อสถานที่ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในกรอบแผนที่ให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยจะต้องให้นายอำเภอแห่งท้องที่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนโยธาของค้การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารท้องถิ่นข้างเคียงที่มีแนวเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นทั้งหมด เป็นผู้ลงนามรับรองแนวเขตตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.1/ ว 2067 ลงวันที่ 10 กันยายน 2541 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.1/ ว 1048 ลงวันที่ 30 เมษายน 2545

1.5 แบบสำรวจความเห็น/รายงานการประชุมของประชาชน ซึ่งถือว่าการแสดงเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่

1.6 กรณีที่ประสงค์จะจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลและพร้อมไปกับการเปลี่ยนชื่อ ซึ่งจะขอใช้ชื่อไม่ตรงกับชื่อเดิม ให้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่มาประกอบด้วย โดยถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท 0204/ ว 695 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 มาใช้โดยอนุโลม

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตรวจพิจารณาหลักฐานเอกสารตามข้อ 1 ประกอบข้อกำหนด เหตุผลและความจำเป็นในการขอจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล ให้ครบถ้วนถูกต้อง

3. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย พร้อมแผนที่ทำยร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบัญชา กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลขอเปลี่ยนชื่อให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องการขอเปลี่ยนแปลงชื่อจังหวัด อำเภอ และตำบลหมู่บ้าน หรือสถานที่ราชการอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณาก่อน เมื่อที่ประชุมมีมติเห็นชอบ จึงเสนอต่อ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณา

4. คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย จะกำหนดการประชุมตรวจพิจารณาร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยและแผนที่ทำยร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยเชิญ ผู้แทนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมชี้แจงด้วย แล้วจึงแจ้งผลให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ดังนี้

กรณีที่ 1 หากมีรายละเอียดที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องสมบูรณ์ตามความเห็นชอบที่ประชุมแล้ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต้องประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรับไปแก้ไขและดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมเสียก่อน แล้วจึงเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ อีกครั้งหนึ่ง

กรณีที่ 2 หากที่ประชุมเห็นชอบร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยและแผนที่ท้ายร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยตามที่เสนอ จะแจ้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบมติที่ประชุม และให้พิจารณาดำเนินการเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาต่อไป

5. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งเทศบาลตำบล.....พ.ศ. .... เพื่อให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งเทศบาลตำบล..... พ.ศ. ....

6. เมื่อประกาศกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติหรือเจตคติ

ความหมายเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติตรงกับกับภาษาอังกฤษว่า Attitude ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึงการแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียง พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อบางสิ่ง เช่น ตราสินค้า บริการ ร้านค้าปลีก เนื่องจากเป็นผลของกระบวนการทางจิตวิทยา ทัศนคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง แต่ต้องแสดงว่าบุคคล กล่าวถึงอะไรหรือทำอะไร (Schiffman & Kanuk, 1994, p. 657)

นักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการของไทย ให้ความหมายไว้มากมายต่าง ๆ กัน ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีหลักการที่คล้ายคลึงกันจะมีต่างกันบ้างอยู่ที่สำนวนและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้นิยาม ดังนี้

Gibson (2000, p. 102) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ ตัวตัดสินพฤติกรรมเป็นความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบ เป็นสภาวะจิตใจในการพร้อมที่จะส่งผลกระทบต่อการตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ ต่อบุคคลอื่น ๆ ต่อวัตถุหรือต่อสถานการณ์ โดยที่ทัศนคตินี้สามารถเรียนรู้หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์

Schermerhorn (2000, p. 75) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ การวางแนวความคิด ความรู้สึก ให้ตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อคนหรือต่อสิ่งของ ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

Hornby (2001, p. 62) ในพจนานุกรมชื่อ Oxford advanced learner's dictionary of current English ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ วิถีทางที่คุณคิดหรือรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือคนใดคนหนึ่ง และวิถีทางที่คุณประพฤติต่อใครหรือคนใดคนหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณคิดหรือรู้สึกอย่างไร

Newstrom and Davis (2002, p. 207) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติ คือ ความรู้สึกหรือความเชื่อ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ตัดสินว่า พนักงานรับรู้สถานะแวดล้อมของพวกเค้าอย่างไร และผูกพันกับการกระทำของพวกเค้า หรือมีแนวโน้มของการกระทำอย่างไรและสุดท้ายมีพฤติกรรมอย่างไร

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 44) ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งในสิ่งหนึ่ง ซึ่งผู้บริโภครู้จักจากประสบการณ์ในอดีต โดยใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างความคิดและพฤติกรรม นักการตลาดนิยมใช้ในการโฆษณาเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และตราสินค้า เสริมแรงและ (หรือ) เปลี่ยนทัศนคติ

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545, หน้า 138) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ สภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิดความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

สร้อยตระกูล (ดิทยานนท์) อรรถมานะ (2541, หน้า 64) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือผลผสมผสานระหว่างความนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งออกมาในทางประเมินค่าอันอาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น

พงศ์ ทรดาล (2540, หน้า 42) ให้ความหมายของทัศนคติ คือ ความรู้สึก ทำที่ ความคิดเห็น และพฤติกรรมของคณาที่มีต่อเพื่อนร่วมงานผู้บริหารกลุ่มคนองค์กรหรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ โดยการแสดงออกในลักษณะของความรู้สึกหรือทำที่ในทางยอมรับหรือปฏิเสธ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ โดยการประมาณค่าว่าชอบหรือไม่ชอบ ที่จะส่งผลกระทบต่อการตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ ในสถานะแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ โดยที่ทัศนคตินี้สามารถเรียนรู้ หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้ หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคล

เหล่านั้น

องค์ประกอบของทัศนคติ

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective or emotional component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือความรู้สึก เป็นความรู้สึกที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน ภาวะทางด้านอารมณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวกับคนบางคน ทั้งความคิด เหตุการณ์ หรือจุดประสงค์ ที่มีต่อสิ่งเร้าอันใดอันหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการประเมินสิ่งเร้าอันนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ สนใจหรือไม่สนใจ องค์ประกอบด้านนี้เกิดจากการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข (Conditioned Learning) ของคนเราในอดีต ซึ่งมีผลต่อความรู้สึกในด้านบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้มา

2. องค์ประกอบด้านการรับรู้หรือความเชื่อ (Cognitive or belief component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้หรือความเชื่อ ความคิดเห็น ความเข้าใจหรือความรู้ที่แต่ละบุคคลยึดมั่นไว้ในใจที่มีต่อสิ่งเร้า หรือต่อสิ่งของหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่ได้เก็บสะสมมาจากระบบการรับรู้ในอดีตที่ผ่านมา ความเชื่อที่ได้มานี้จะเป็นความเชื่อที่ได้มาจากการประเมิน ซึ่งมักจะออกผลเป็นแนวโน้มทางใดทางหนึ่งว่าดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่า ทัศนคติของบุคคลที่แสดงออกมาแบบนี้จะทำให้ผู้อื่นทราบว่าบุคคลนั้นมีความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางใดทางหนึ่ง ความเชื่อเช่นนั้นจะมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล

3. องค์ประกอบความพร้อมที่จะกระทำหรือด้านพฤติกรรม (Action tendency or behavioral component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับส่วนของความรู้สึก เป็นความพร้อมหรือแนวโน้มของบุคคลที่จะแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลังจากประเมินค่าของสิ่งนั้นแล้ว และการทำต่อสิ่งเร้าตามความเชื่อหรือความรู้สึกของตน พฤติกรรมจึงเป็นสิ่งสะท้อนของทัศนคติที่แสดงออกมาให้ปรากฏเห็นยังภายนอก จึงอาจกล่าวได้ว่าทัศนคติเป็นตัวจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา อาจจะไปในทางเดียวกับทัศนคติหรือในทางที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคตินั้นก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรของพฤติกรรม เป็นต้นว่า สถานภาพ สถานการณ์ และเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น พฤติกรรมหรือทางโน้มเอียงในการที่จะปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าหากเขามีทัศนคติในทางที่ไม่ดีความพร้อมเพียงในการปฏิบัติต่อทางพฤติกรรมก็จะไปไปในทางที่ทำลาย โจมตี ไล่ไฟ หรือถ่มน้ำลายต่าง ๆ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากมีทัศนคติต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ดี ความพร้อมเพียงในการปฏิบัติตามแนวทางพฤติกรรมก็จะไปไปในทางสร้างสรรค์ ชมเชย สนับสนุน ให้ความช่วยเหลืออุดหนุน

ประเภทของทัศนคติ

การแสดงออกทางทัศนคติสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท (ดารณี พานทอง, 2542, หน้า 43) คือ

1. ทัศนคติในทางบวก (Positive attitude) คือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีหรือยอมรับ ความพอใจ เช่น นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการโฆษณา เพราะวิชาการโฆษณำเป็นการให้บุคคลได้มีอิสระทางความคิด

2. ทัศนคติในทางลบ (Negative attitude) คือ การแสดงออก หรือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ไม่พอใจ ไม่ดี ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

3. การไม่แสดงออกทางทัศนคติหรือมีทัศนคติเฉย ๆ (Negative attitude) คือ มีทัศนคติเป็นกลางอาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่มีแนวโน้มทัศนคติอยู่เดิม หรือไม่มีแนวโน้มทางความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน

จะเห็นได้ว่า การแสดงออกของทัศนคตินั้น เกิดจากการก่อตัวของทัศนคติที่สะสมไว้เป็นความคิดและความรู้สึกจนสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาตามทัศนคติต่อสิ่งนั้น

ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ประวัติความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม

ตำบลหนองงูเหลือม เดิมขึ้นอยู่กับตำบลทัพหลวง หมู่ที่ 16 ต่อมาประชาชนเข้ามาทำมาหากินในพื้นที่หมู่บ้านมากขึ้น เนื่องจากมีที่ดินรกร้างว่างเปล่ามากและราคาถูก ผู้ที่มาตั้งรกรากร่ำรวยขึ้น ก็ย้ายไปอยู่ที่เจริญกว่า โดยขายที่ดินให้ผู้ที่มาอยู่ใหม่ในราคาถูก จึงทำให้ผู้มาจากท้องถิ่นอื่นมีจำนวนเพิ่มขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 มีพระราชกฤษฎีกาแยกตำบลทัพหลวงเป็นตำบลหนองงูเหลือม เพราะทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตำบลทัพหลวง มีหนองน้ำเนื้อที่ประมาณ 8 ไร่เศษ มีน้ำมาขังตลอดปี มีกอไผ่ขึ้นหนาที่บ มีปลาชุกชุม และมีงูเหลือมจำนวนมาก บางตัวมีขนาดใหญ่มากเท่าต้นกล้วยขนาดใหญ่ ๆ เพราะในหนองน้ำใหญ่มีอาหารอุดมสมบูรณ์ จึงได้เรียกว่าตำบลหนองงูเหลือม ต่อมากรมชลประทานได้ขุดลอกและระบายน้ำทิ้ง จึงทำให้กลายเป็นไร่นาไปหมด

ในปี พ.ศ. 2539 กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2539 เป็นต้นไป ทั้งนี้ได้จัดตั้งสภาตำบลหนองงูเหลือมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นที่ 4 ขนาดเล็ก ต่อมาในการประชุมครั้งที่ 5/2551 เมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2551 คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด

นครปฐม (ก.อบต.จังหวัดนครปฐม) มีมติเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมปรับขนาดองค์กรเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมได้ประกาศกำหนดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กเป็นขนาดกลาง เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2551

ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม พัฒนาขีดความสามารถองค์กรจนสามารถปรับขนาดองค์กรจากขนาดกลาง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ โดยมติเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม (ก.อบต.จังหวัดนครปฐม) ในการประชุมครั้งที่ 7/ 2554 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ได้ประกาศกำหนดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลจากขนาดกลางเป็นขนาดใหญ่ ณ วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2554

ที่ตั้งและเนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 1 บ้านแปดโรงถนนมาลัยแมน (นครปฐม-สุพรรณบุรี) ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีเนื้อที่ในเขตความรับผิดชอบประมาณ 28.60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 17,875 ไร่ สภาพภูมิประเทศโดยรวมเป็นที่ราบลุ่ม ดินและน้ำอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์

อาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลห้วยหมอนทอง ตำบลห้วยขวาง ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลทัพหลวง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม และตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านแปดโรง

หมู่ที่ 2 บ้านหนองงูเหลือม

หมู่ที่ 3 บ้านรางกระท่อม

- หมู่ที่ 4 บ้านหนองหม้อแตก
- หมู่ที่ 5 บ้านหนองไผ่ล้อม
- หมู่ที่ 6 บ้านหนองงูเห่าล้อม
- หมู่ที่ 7 บ้านตลาดใหม่หนองงูเห่าล้อม
- หมู่ที่ 8 บ้านหนองแก
- หมู่ที่ 9 บ้านหนองแก
- หมู่ที่ 10 บ้านไร่ใหม่
- หมู่ที่ 11 บ้านหนองพงษ์

จำนวนครัวเรือนและประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าล้อม จำนวนครัวเรือนและประชากรทั้งสิ้น ดังนี้

จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 2,636 ครัวเรือน

จำนวนประชาชนทั้งสิ้น 10,153 คน แยกเป็น

ชาย 4,847 คน

หญิง 5,306 คน

ความหนาแน่นเฉลี่ย 352 คน/ ตารางกิโลเมตร

สภาพเศรษฐกิจ

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าล้อม ส่วนมากประกอบอาชีพ

ตารางที่ 1 อาชีพของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าล้อม

อาชีพ	เปอร์เซ็นต์
อาชีพรับจ้าง	10%
อาชีพการเกษตร	80%
อาชีพค้าขายและข้าราชการ	10%

ตารางที่ 2 หน่วยธุรกิจ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม

ธุรกิจ	จำนวน
ปั้มน้ำมันและก๊าซ (ขนาดเล็ก)	6 แห่ง
โรงงานพลาสติก	2 แห่ง
โรงงานยางรถยนต์	1 แห่ง
โรงงานปลากระป๋อง	1 แห่ง
โรงงานปูนพลาสติก	1 แห่ง

สภาพทางสังคม

ตารางที่ 3 สถานศึกษา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม

สถานศึกษา	จำนวน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองงูเห่ล้อม	1 แห่ง
โรงเรียนบ้านหนองงูเห่ล้อม	1 แห่ง
โรงเรียนบ้านหนองแก	1 แห่ง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

ตารางที่ 4 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

สถาบันและองค์กรทางศาสนา	จำนวน
วัดหนองงูเห่ล้อม	1 แห่ง
สุสานคริสต์	1 แห่ง
ศาลเจ้า	6 แห่ง

สาธารณสุข

ตารางที่ 5 สถานพยาบาลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม

สถานที่	จำนวน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองงูเห่ล้อม	1 แห่ง
สถานพยาบาลเอกชน	2 แห่ง

ศูนย์รักษาความปลอดภัย

ตารางที่ 6 ศูนย์รักษาความปลอดภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม

สถานที่	จำนวน
ศูนย์ อพปร. ตำบลหนองงูเห่ล้อม	1 แห่ง
ที่พิทักษ์ตรวจตำบลหนองงูเห่ล้อม	1 แห่ง

สภาพด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ถนนลาดยางจำนวน 61 สาย เส้นทางคมนาคมซึ่งเป็นถนนสายหลักที่ใช้สัญจรไปมา
ภายในตำบลหรือระหว่างหมู่บ้าน คือ

ถนนบุญญานุศาสตร์

ถนนสายทัพหลวง-หนองงูเห่ล้อม

ถนนสายทัพหลวง-หนองแก

ถนนสายหนองงูเห่ล้อม-ดอนขุนวิเศษ

ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล) จำนวน 12 สาย

ถนนหินคลุกบดอัดแน่น และลูกรัง จำนวน 15 สาย

การโทรคมนาคม

ตารางที่ 7 โทรคมนาคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม

การโทรคมนาคม	จำนวน
ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขชั่วคราว	1 แห่ง
สถานีโทรคมนาคมอื่นๆ(เคลื่อนที่)	1 แห่ง
โทรศัพท์สาธารณะ	10 แห่ง
โทรศัพท์ประจำบ้าน	ประมาณ 40%

การไฟฟ้า

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ตารางที่ 8 แหล่งน้ำธรรมชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม

แหล่งน้ำ	จำนวน
คลอง	2 สาย
คลองระบายน้ำ	19 สาย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ตารางที่ 9 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม

แหล่งน้ำ	จำนวน
สระเก็บน้ำ	1 แห่ง
หอดังประปา	36 แห่ง

บุคลากร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ มีอัตรากำลังทั้งสิ้น จำนวน 37 คน แยกเป็น

พนักงานส่วนตำบล จำนวน 14 คน

ลูกจ้างประจำ จำนวน 2 คน

พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 16 คน

พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 5 คน

ข้อมูลอื่น ๆ

ลูกเสือชาวบ้าน 1 รุ่น จำนวน 100 คน

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน 67 คน

คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กลุ่มสตรี) จำนวน 140 คน

อาสาสมัครสาธารณสุขตำบลหนองสูงเหนือ จำนวน 102 คน

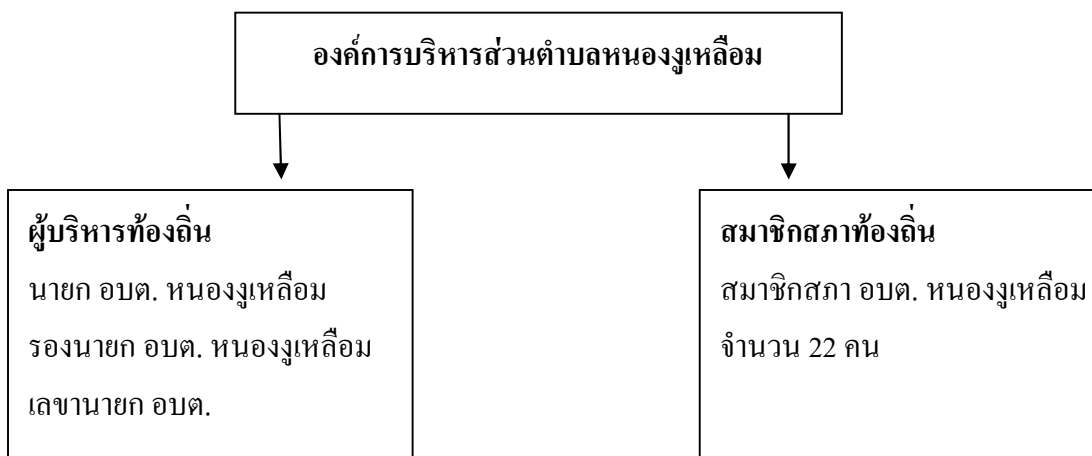
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ตำบลหนองสูงเหนือ

กลุ่มหน่อไม้ฝรั่งอำเภอเมืองนครปฐม

กลุ่มหน่อไม้ฝรั่งเกษตรพัฒนา

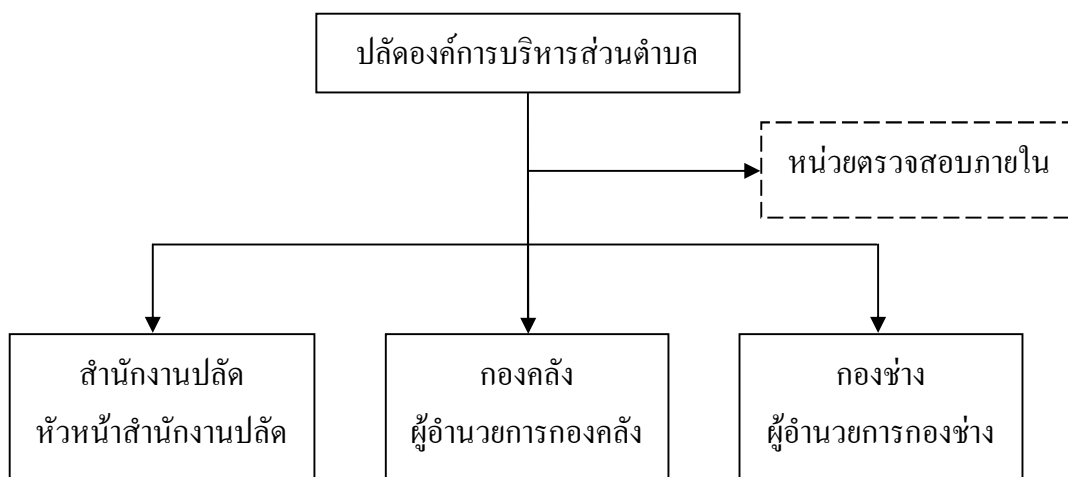
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

โครงสร้างทางการเมืองการบริหาร

ภาพที่ 2 โครงสร้างทางการเมืองการบริหาร

การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล
โครงสร้างส่วนราชการ

ภาพที่ 3 โครงสร้างส่วนราชการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนา ปรีชานุกูล (2550) วิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลเมือง พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับเทศบาลเมืองในระดับปานกลางถึงดีมาก ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ประชาชนให้ความสนใจต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดประชาธิปไตย อย่างเต็มรูปแบบ คือการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

สมบูรณ์ศักดิ์ มุกดาประกร (2553) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และ
  2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการยกฐานะเป็นเทศบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
- กลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางพร้อมคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง พนักงานส่วนตำบลจำนวน 33 คน กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี ผลการศึกษาสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลอยู่ในระดับมาก และมี

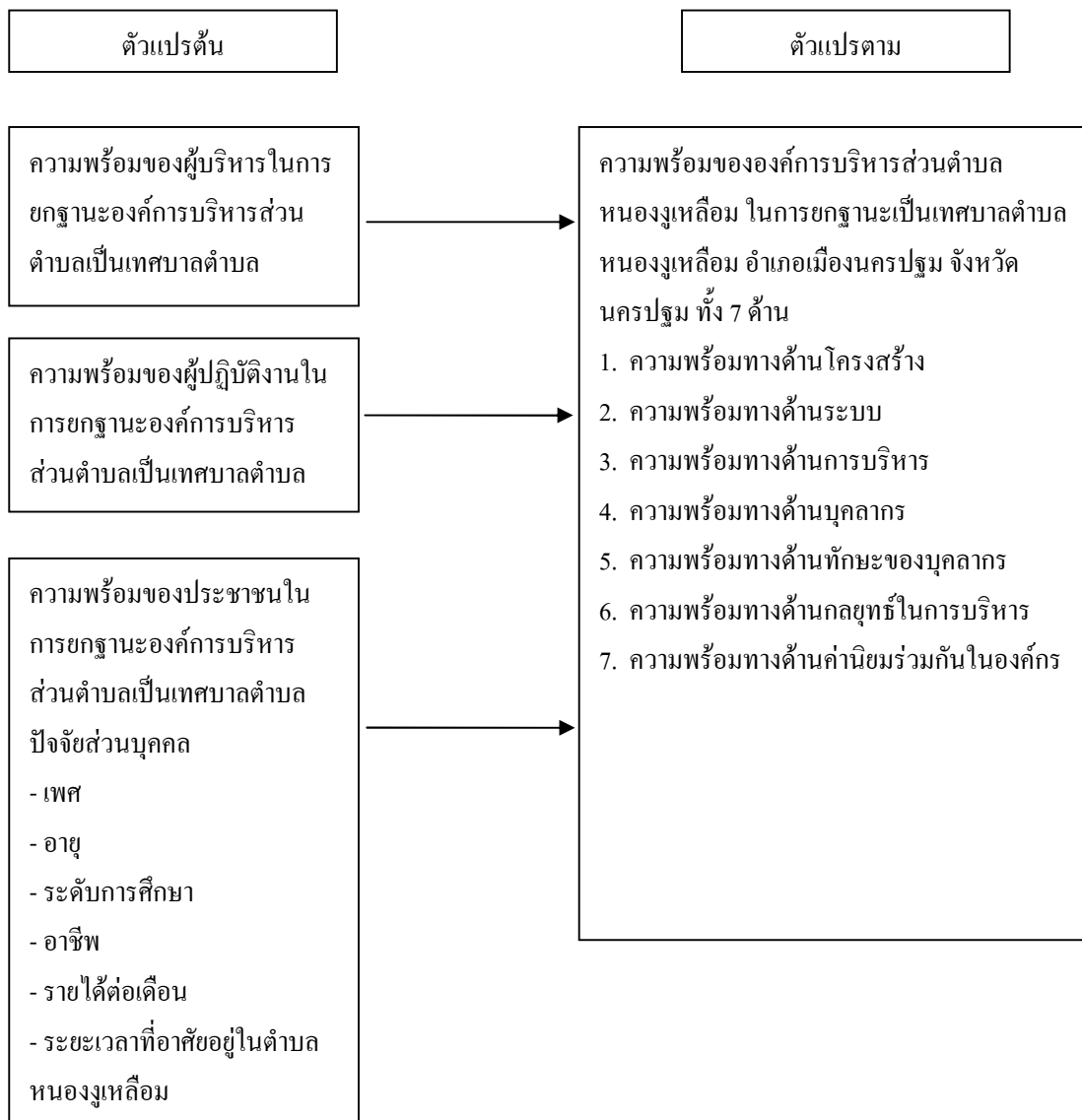
ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยที่ด้านการบริหารงานบุคคล มีความพร้อมเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด

สุชางค์ สีเนหา (2552) ศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา หลักเกณฑ์และกระบวนการต่าง ๆ ในการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ตลอดจนความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาลในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล และ ปัญหาและข้อจำกัดในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลและมุ่งศึกษาถึงบทเรียนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาลประสบเพื่อเป็นกรณีศึกษาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ วิธี การศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์โดยเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล และพิจารณาให้ความเห็นชอบการยกฐานะคือนายอำเภอห้างฉัตรปลัดอำเภอประจำตำบลเวียงตาล และท้องถิ่นอำเภอห้างฉัตร กลุ่มที่ 2 ผู้ปฏิบัติงานและบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 คน ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยเก็บตัวอย่างจากประชาชนในตำบล ทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน จำนวน 383 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1. องค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงตาล โดยภาพรวมแล้วมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ทั้งด้านงบประมาณ จำนวนประชากร สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ที่ตั้ง ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความ ต้องการที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล 2. เมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลแล้วจะทำให้ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของท้องถิ่นตำบลเวียงตาลมากขึ้น เนื่องจากมีงบประมาณในการ บริหารงานมากขึ้น 3. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบ ต่าง ๆ เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล รวมทั้งมี การจัดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อสำรวจเจตนาของประชาชน โดยถือเป็นการ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการยกฐานะ ผลปรากฏว่าผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.17 เห็นด้วยกับการยกฐานะ 4. ขั้นตอนของการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนั้น เริ่มจากที่ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล การชี้แจง ทำความเข้าใจและให้ความรู้รวมทั้งการสำรวจเจตนาของประชาชน จากนั้นจึงเสนอข้อมูล เพื่อขอความเห็นชอบผ่านนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ส่วนปัญหาและอุปสรรคนั้นเกิดจากแนวเขตการปกครองที่มีการทับซ้อนไม่ตรงกับสภาพความเป็น จริง และ 5. ผู้ปฏิบัติงานและบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาลเห็นด้วยกับการ ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล โดยเห็นว่า จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสามารถเพิ่มกรอบอัตรากำลังของบุคลากรได้ตามความเหมาะสมกับภาระงานที่เพิ่มขึ้น

ยีนยง ทิพย์โกชน์ (2551) วิจัยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน เพื่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ทำการศึกษาจากกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคลากร จำนวน 30 คน ประเด็นที่ศึกษาได้แก่ ความพร้อมด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์และความพร้อมด้านการจัดการและให้บริการส่วนกลุ่มประชากรคือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขต อบต.หนองโสน จำนวน 357 คน ประเด็นที่ศึกษาได้แก่ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน ฯ ด้านการวางแผนการลงทุน ฯ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาแจกแจง จำนวนและหาค่าร้อยละโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรและประชาชนถึงความพร้อม ด้านที่มีความพร้อมมากที่สุด คือ ด้านการจัดการและให้บริการ ด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ส่วนความคิดเห็นของประชาชนถึงความพร้อมพบว่า ด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ทั้งบุคลากรและประชาชน ได้มองเห็นถึงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนเพื่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลว่ามีความพร้อมตรงกัน และมีความเห็นพ้องต้องกันว่า มีความพร้อมที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งมีความคิดเห็นถึงความพร้อมด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือ ด้านการจัดการและให้บริการ ด้านที่ยังมีความพร้อมน้อยคือด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งความคิดเห็นถึงความพร้อมด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ยังมีความพร้อมน้อยที่สุด จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ฉวีวรรณ พงศทัต (2554) ศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนเครื่องมือที่ใช้การเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มประชาชนภายในตำบลบ้านไร่ และนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง วิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่มีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือ ด้านการจัดการและให้บริการ และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว พบว่า ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ยังมีความพร้อมน้อย จึงต้องปรับปรุงความพร้อมด้านเหล่านี้ เพื่อให้การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลให้มีความพร้อมมากที่สุดเพื่อที่จะดำเนินกิจกรรมให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยผสมทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดำเนินการตามหัวข้อ ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. รายชื่อผู้ตรวจสอบเครื่องมือ
6. การตรวจสอบเครื่องมือ
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการศึกษา

จำแนกวิธีการศึกษาเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยรวบรวมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ รายงานสรุปของหน่วยงานราชการ เอกสารการวิจัย แล้วนำเสนอในรูปของการอธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive method)
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview)
3. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยลงพื้นที่และเก็บข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนในตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 10,153 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม) มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์บุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Informal interview) ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	รายละเอียดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	จำนวน (คน)
1. กลุ่มผู้บริหาร		
1.1 ข้าราชการการเมือง	1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล	1 คน
	2. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3 คน
	3. ผู้ใหญ่บ้าน	1 คน
1.2 พนักงานส่วนท้องถิ่น	1. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	1 คน
2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	1. นักพัฒนาชุมชน	1 คน
	2. ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า	1 คน
	3. พนักงานขับรถยนต์	1 คน
	4. ผู้ช่วยช่างโยธา	1 คน
	5. ผู้ช่วยช่างสำรวจ	1 คน
	รวม	11 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 10,153 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม, 2557 ซึ่งเป็นข้อมูลล่าสุดที่มีการเก็บข้อมูล)

2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนประชากร ได้จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรของ ยามาเน่ (Yamane) (ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, ม.ป.ป., หน้า 167)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตรได้แก่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้เท่ากับ 0.05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$n = \frac{10,153}{1 + (10,153)(0.05)^2}$$

$$n = 384.838$$

$$n = 385$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าว จึงได้กลุ่มตัวอย่าง 385 คน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีการสุ่มแบบช่วงชั้น (Stratified sampling) และแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) คือ เลือกเก็บข้อมูลจากประชาชนคนใดก็ได้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใน 11 หมู่บ้านของเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จนกระทั่งได้จำนวนตัวอย่าง 385 คน ตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	915	35
หมู่ที่ 2	1,039	39
หมู่ที่ 3	1,161	44
หมู่ที่ 4	1,031	39
หมู่ที่ 5	815	31
หมู่ที่ 6	917	35
หมู่ที่ 7	1,297	49
หมู่ที่ 8	961	36
หมู่ที่ 9	865	33
หมู่ที่ 10	709	27
หมู่ที่ 11	443	17
รวม	10,153	385

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาแบบเชิงลึก (In-depth interview) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลฯ ในเขตพื้นที่ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้แก่ 1.1. ข้าราชการการเมือง ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน สมาชิกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน 1.2. พนักงานส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน 2 กลุ่ม ผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย นักพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า จำนวน 1 คน พนักงานขับรถยนต์ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยช่างโยธา จำนวน 1 คน ผู้ช่วยช่างสำรวจ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน ซึ่งมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้ 1. ท่านมีการวางแผนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร 2. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร และเหมาะสมที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหรือไม่ อย่างไร 3. ความพร้อมและกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ เหมาะที่จะเป็นเทศบาลตำบลหรือไม่ อย่างไร 4. ท่านมีวิธีการจัดการองค์กรใดบ้าง ที่เหมาะสมแก่การยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล 5. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ฯ เป็นอย่างไร หากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบล หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร 6. ท่านวิธีการอย่างไรบ้างในด้านบริการที่จะทำให้ประชาชนพึงพอใจ 7. ท่านมีวิธีการใดบ้าง ที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากร เพื่อให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือ

2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

2.3 ข้อคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

2.4 สร้างแบบสอบถามเป็น 3 ตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เนื้อหาของแบบสอบถามมีดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบล

ตอนที่ 2 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับความพร้อมของประชาชนในการยกฐานะเป็น เทศบาลตำบลๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของข้อคำถามแต่ละด้านมีผลต่อความพร้อม ของประชาชนมากน้อยเพียงใด โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตาม แนวของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งเป็นคำถามเชิงบวก ดังนี้

คำถามเชิงบวก

5 คะแนน (มากที่สุด)

4 คะแนน (มาก)

3 คะแนน (ปานกลาง)

2 คะแนน (น้อย)

1 คะแนน (น้อยที่สุด)

แบ่งคำถามตามความพร้อมของประชาชนในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล หนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ทั้ง 7 ด้าน รวม 21 ข้อ ประกอบด้วย

1. ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง
2. ความพร้อมทางด้านระบบ
3. ความพร้อมทางการบริหาร
4. ความพร้อมทางด้านบุคลากร
5. ความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร
6. ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร
7. ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ แปลผลโดยใช้เกณฑ์ (ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, ม.ป.ป., หน้า 134-135) ดังนี้

$$\text{ระดับคะแนนเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ระดับคะแนนเฉลี่ย} = \frac{5-1}{5}$$

$$\text{ระดับคะแนนเฉลี่ย} = 0.8$$

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย 4.20-5.00 หมายถึง ระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑
มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.40-4.19 หมายถึง ระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑
มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.60-3.39 หมายถึง ระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑
ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.80-2.59 หมายถึง ระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑
ร่วมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.79 หมายถึง ระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑
น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเป็นข้อมูลที่ทำให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมของประชาชนในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเดิม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

2.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของเนื้อหาพร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้ตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำวิทยาลัย
การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.ชนวัฒน์ พิมลจินดา อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ การสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นเนื้อหาของแบบสอบถาม
2. กำหนดเนื้อหาของคำถามของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ศึกษาและมีลักษณะซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถตอบให้ข้อเท็จจริงได้
3. นำเครื่องมือที่สร้างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบวิจารณ์และแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ศึกษาในเชิงปริมาณ ที่ผ่านความเห็นชอบแล้วไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อถือได้ โดยนำส่วนของคำถามที่เกี่ยวกับความพร้อมในการยกฐานะตำบลเป็นเทศบาลตำบลฯ เป็นคำถามปลายปิด และเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (มาหาความเชื่อถือได้ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามแบบของ ครอนบาค (Cronbach) (ไพฑูริย์ โปธิสว่าง, ม.ป.ป., หน้า 146-164) ตามสูตรดังนี้

$$= \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum V_i}{V_t} \right]$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร คือ

= ค่าความเชื่อมั่นได้

K = จำนวนข้อ

V_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

V_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

โดยมีเกณฑ์ตัดสินว่าถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.75 ขึ้นไป จะไม่แก้ไขแบบสอบถาม แต่ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.75 ก็จะทำการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .941 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นนั้นอยู่ในเกณฑ์จึงถือว่าแบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำความเข้าใจในเนื้อหาของแบบสอบถามก่อนที่จะดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม
2. ประสานหน่วยงานที่ลงพื้นที่ทำการวิจัย และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. กำหนดพื้นที่เป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างเพื่อสำรวจการแจกแบบสอบถามจำนวน 385 ชุด ให้ประชาชนตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ในช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูล
4. ลงพื้นที่ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนทั้งสิ้น 11 คน
5. สรุปข้อมูลทั้งจากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ นำไปจัดหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อนำเสนอข้อค้นพบ
6. คัดเลือกและแยกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน
7. ลงรหัสข้อมูลแบบสอบถามในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลภาคสนามรวมทั้งสิ้น 90 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลตำบลฯ ด้วยวิธีการถ่ายทอดจากประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ และจากสภาพโดยรวมทั่วไปโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ มาถอดเทป และวิเคราะห์เนื้อหา
2. หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้สรุปความตามประเด็นสำคัญในการวิจัย และนำมาอธิบายผลการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิธีการทางสถิติที่ใช้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความพร้อมของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย (ไพฑูริย์ โพธิสว่าง, ม.ป.ป., หน้า 212-228) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.20-5.00 หมายถึง ประชาชนมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.40-4.19 หมายถึง ประชาชนมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑ ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.60-3.39 หมายถึง ประชาชนมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑ ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.80-2.59 หมายถึง ประชาชนมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.79 หมายถึง ประชาชนมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ๑ ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล หนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

3.1 เปรียบเทียบระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศโดยใช้ค่าที (t-test)

3.2 เปรียบเทียบระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยใช้ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 385 คน และเก็บจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน นำเสนอผลการวิจัยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 2 ความพร้อมของผู้บริหารว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณ

ตอนที่ 5 ความพร้อมของประชาชนว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนประชาชนทั้งจำนวน
n	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
P	แทน	ความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ

ข้อมูลผู้บริหาร

1. นายสังคม มีจันทร์

ตำแหน่ง นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 11 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริหารราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับทางราชการ

2. นายธานี สามตรีเผือก

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ประถมศึกษาตอนต้น

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 3 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการไว้วางใจจากประชาชนให้ดูแลในส่วนของหมู่บ้าน หมู่ที่ 5

3. นายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง

ตำแหน่ง สมาชิกกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 15 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการร่างแปลบัญญัติงบประมาณ

4. นายไพโรจน์ จันทร์หอม

ตำแหน่ง สมาชิกกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ประถมศึกษาตอนต้น

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 2 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ ดูแลประชาชนหมู่ที่ 8

5. นายเทอดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ

ตำแหน่ง ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 18 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าข้าราชการประจำ

6. นายสมบัติ หนูเลิศ

ตำแหน่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าล้อม

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ประถมศึกษาตอนปลาย

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 11 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการติดตามและประเมินผล

ข้อมูลผู้ปฏิบัติงาน

1. นางรจนา มงคลรัตนาสีทธิ์

ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 8 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งานสวัสดิการชุมชน

2. นายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์

ตำแหน่ง ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ปวช

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 5 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนางานไฟฟ้าในพื้นที่ให้ได้ใช้งาน

อย่างมีประสิทธิภาพ

3. นายวิชาญ ภูโอง

ตำแหน่ง พนักงานขับรถยนต์

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 10 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขับรถรับส่งผู้บริหารและบุคลากร

4. นายอลงกรณ์ แดงสุจิตร์

ตำแหน่ง ผู้ช่วยช่างโยธา

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ปวส.

ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 4 ปี

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดูแลงานส่วนโยธา

5. นายชัยพรชัย แสงพิทักษ์

ตำแหน่ง ผู้ช่วยช่างสำรวจ

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี
 ประสบการณ์ในการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี) 10 ปี
 บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดูแลงานสวนโยธา

ตารางที่ 12 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ

ข้อมูล	ข้อมูลผู้บริหาร	ข้อมูลผู้ปฏิบัติงาน
เพศ		
ชาย	6 คน	5 คน
หญิง	-	1 คน
อายุ		
ช่วงอายุระหว่าง 30-40 ปี	-	4 คน
ช่วงอายุระหว่าง 30-50 ปี	6 คน	1 คน
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาตอนต้น	2 คน	-
ประถมศึกษาตอนปลาย	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	2 คน
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2 คน	1 คน
ปริญญาตรี	1 คน	2 คน
ปริญญาโท	1 คน	-
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ช่วงประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1-10 ปี	2 คน	5 คน
ช่วงประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10-20 ปี	4 คน	-

ตอนที่ 2 ความพร้อมของผู้บริหารว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองงูเห่า ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม มีผู้ให้
ความคิดเห็น ดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ ที่กล่าวว่า

“หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ทั้งทางโทรทัศน์, วิทยุ,
หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต และเข้าร่วมประชุม อบรมการทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมอบรมอยู่เสมอ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และอื่น ๆ รวมทั้งการเข้าร่วม
ประชุมในวาระที่เกี่ยวข้องกับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายไพโรจน์ จันทร์หอม ที่กล่าวว่า

“ศึกษาและหาความรู้เพิ่มเติมจากระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย พระราชบัญญัติ และจาก
สื่อต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าร่วมประชุมและอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการยกฐานะเป็น
เทศบาล”

ซึ่งทั้ง 3 ความคิดเห็นได้มีการวางแผนไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีอีก 3 ความคิดเห็นที่มี
ข้อมูลเพิ่มเติมคือ

ทัศนคติของนายเทิดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ และเข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งทำความเข้าใจจาก
ตำบลใกล้เคียงที่ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลแล้ว”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามตรีเผือก ที่กล่าวว่า

“ศึกษาจากตำบลหรือเทศบาลใกล้เคียงที่ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลแล้วและนำมา
ปรับเปลี่ยนภายในตำบลตนเอง เพื่อพัฒนาต่อไป”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“ศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ เพิ่มเติม พร้อมทั้งศึกษากระบวนการทำงานจากตำบลที่ได้
ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลแล้ว”

จากผลการศึกษาพบว่า การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของ
สภาพแวดล้อมนั้น โดยส่วนมากต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ

อินเทอร์เน็ต และการเข้าประชุม พร้อมทั้งศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียงที่ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลแล้ว เพื่อนำมาพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนภายในตำบลของตนเอง

2. โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ มีผู้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ กล่าวว่า

“โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมแบ่งเป็น 3 ส่วนราชการและ 1 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัด, กองคลัง, กองช่าง และหน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเนื่องจากมีประชากรเป็นจำนวนมาก มีพื้นที่ขนาดใหญ่ประกอบด้วยเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่อยู่แล้ว”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามตรีเผือก ที่กล่าวว่า

“องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม เป็นองค์กรที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีจำนวนประชากรมาก มีสภาพแวดล้อมและสภาพทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมแก่การเป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมนั้นเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากมีประชาชนเป็นจำนวนมาก และมีสภาพแวดล้อม สภาพทางเศรษฐกิจ และสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมแก่การยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เพื่อให้ทันยุคสมัยในปัจจุบัน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายไพโรจน์ จันทร์หอม ที่กล่าวว่า

“องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมมีโครงสร้างที่เป็นขนาดใหญ่ มีจำนวนประชากรมาก ซึ่งตามรูปแบบก็สามารถที่จะยกขึ้นเป็นเทศบาลตำบลได้แล้วด้วย จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะยกขึ้นเป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายเทิดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมเป็น โครงสร้างตามรูปแบบ ซึ่งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่แล้ว จึงมีความเหมาะสมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม มีขนาดใหญ่ มีจำนวนประชากรจำนวนมาก จึงเหมาะที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล”

จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือมเป็นองค์กรขนาดใหญ่ ซึ่งตามรูปแบบของการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลนั้น จะต้องมีจำนวนประชากรตั้งแต่ 8,000 คนขึ้นไป ซึ่งองค์กรบริหารส่วนตำบลก็มีประชากรที่มากกว่าอยู่แล้ว พร้อมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชน จึงเหมาะที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

3. ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ มีผู้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ กล่าวว่า

“มีความพร้อมที่จะเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจากมีโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการที่ชัดเจนและใกล้เคียงกับเทศบาลตำบล พนักงานมีความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการทำงาน และมีการติดตามข่าวสารต่าง ๆ อยู่เสมอ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามศรีเฟือก ที่กล่าวว่า

“กระบวนการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีกระบวนการทำงานที่เป็นลำดับขั้นตอน มีการวางแผนก่อนการทำงานทุกครั้ง จึงเหมาะที่จะเป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“การทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือม พนักงานทุกคนมีการวางแผนก่อนการลงมือทำงานทุกครั้ง มีการทำচারจ์แผนการ และปฏิบัติงานไปในทางที่ดี จึงเหมาะที่จะเป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“พนักงานทุกคนมีการวางแผนและกระบวนการของการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรายงานขั้นตอนในการทำงานอยู่เป็นประจำ สรุปรายงานของแต่ละฝ่ายเพื่อรายงานผล จึงเหมาะที่จะเป็นเทศบาลตำบล เพราะทุกคนมีศักยภาพในการทำงาน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายไพโรจน์ จันท์หอม ที่กล่าวว่า

“การทำงานของพนักงานรวมทั้งข้าราชการมีการวางแผนการทำงาน มีการสรุปการทำงานที่เป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้ร่วมงานได้ฟัง และรายงานการทำงานให้แก่ประชาชนได้รับรู้ จึงเหมาะสมที่จะเป็นเทศบาลอย่างยิ่ง”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายเทอดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“จากการทำงาน พนักงานและบุคลากรทุกคนต่างมีการวางแผนการทำงานที่เป็นลำดับขั้นตอน มีกระบวนการที่ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน มีการรายงานและสรุปผลการการทำงาน จึงเหมาะสมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลแล้ว”

จากผลการศึกษา พบว่าความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ จากการทำงานของพนักงาน ข้าราชการ ที่ทำงานภายในตำบล มีการวางแผนก่อนการลงมือปฏิบัติงานอยู่เสมอ และมีการรายงานสรุปผลการทำงานในแต่ละครั้งเพื่อเสนอให้แก่วุฒิสภาและประชาชนได้รับรู้ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นเทศบาลตำบล

4. ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร มีผู้ให้
ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ กล่าวว่า

“มีการจัดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานต่าง ๆ คือ ตัวบุคคลและหน้าที่การทำงาน เพื่อรวมกันเข้าเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างสำเร็จ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามศรีเผือก ที่กล่าวว่า

“มีการจัดระเบียบการทำงานหรือกิจกรรมให้เป็นกลุ่ม และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“มีการจัดการแบ่งงานที่เป็นกลุ่ม ฝ่ายงาน หน่วยงาน พร้อมกำหนดหัวข้อการทำงาน เพื่อให้การทำงานสำเร็จไปได้ด้วยดี”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“การจัดการองค์กรนั้นต้องมีกระบวนการที่เป็นระเบียบ แบบแผน มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพอยู่เสมอ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายไพโรจน์ จันทร์หอม ที่กล่าวว่า

“การทำงานที่เป็นระเบียบ มีการจัดการที่ถูกต้องตามหลัก มีความรับผิดชอบการทำงาน เพื่อให้งานออกมามีดี”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายเทอดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“การจัดแบ่งองค์การออกเป็นหน่วยงานย่อย ๆ ให้ครอบคลุมภารกิจและหน้าที่ขององค์กร พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์กับองค์กรย่อยอื่น ๆ เข้าด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร มีการจัดการแบ่งงาน จัดการความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีการกำหนดการทำงาน เพื่อให้เป็นระเบียบ แบบแผน และอำนวยความสะดวกในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสำเร็จได้ด้วยดี

5. ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ กล่าวว่า

“ใช้ระบบคุณธรรม ในการคัดเลือกบุคลากร โดยยึดหลักความรู้ความสามารถ ความเสมอภาค, ความมั่นคงในอาชีพ, และความเป็นกลางทางการเมืองและหากมีการเปลี่ยนแปลงก็ยังคงใช้ระบบเช่นนี้อยู่”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามศรีเฟือก ที่กล่าวว่า

“มีหลักเกณฑ์ คือ เลือกรู้ความสามารถและพร้อมที่จะทำงานบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบลก็ยังคงใช้หลักเกณฑ์นี้ในการคัดเลือกบุคคล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายเทิดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“มีใจรักที่จะทำงานด้านบริการประชาชน มีความรู้ความสามารถ มีความตั้งใจในการทำงาน ทำงานอยู่บนพื้นฐานของความเป็นกลางไม่อยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และหากมีการเปลี่ยนแปลงก็ยังคงใช้ระบบการคัดเลือกเช่นนี้อยู่”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“มีความตั้งใจในการทำงาน มีไหวพริบปฏิภาณในการตัดสินใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ตลอดเวลา ไม่เล่นพรรคเล่นพวก มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรู้ความสามารถในการทำงาน และจะใช้วิธีการเช่นนี้เหมือนเดิมหากเปลี่ยนเป็นเทศบาลตำบล”

แต่มีทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนอื่นคือ นายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“ดูจากวุฒิการศึกษาและสายงานที่เรียนจบมากับตำแหน่งที่รับสมัครงาน และดูจากคุณสมบัติที่กำหนดขึ้น หากมีการเปลี่ยนแปลงก็ยังคงใช้วิธีการนี้อยู่”

ทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกคนคือ นายไพโรจน์ จันทร์หอม ที่กล่าวว่า

“ดูจากสภาพเวลา คือ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของการลงการเลือกตั้ง”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่นั้น โดยส่วนมากจะดูจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเป็นกลางทางการเมือง มีการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการทำงาน แต่ก็มีผู้ที่ให้ความคิดเห็นต่างคือ ดูจากวุฒิการศึกษาและสายงานที่เรียนจบมากับตำแหน่งที่รับสมัครงาน และดูจากคุณสมบัติที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งดูจากสภาพเวลา คือ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของการลงการเลือกตั้ง

6. ความพร้อมในการให้บริการประชาชน มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ กล่าวว่า

“บริการประชาชนทุกคนด้วยความรวดเร็ว แนะนำให้คำปรึกษาต่าง ๆ หากมีข้อสงสัย บริการประชาชนทุกคนด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นมิตร ไมตรี บริการประชาชนทุกคนด้วยความเสมอภาคกัน จัดเตรียมสถานที่รองรับ น้ำดื่ม ไว้บริการประชาชนที่มารอใช้บริการ มีแบบสำรวจความคิดเห็น กล่องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามตรีเผือก ที่กล่าวว่า

“มีการใส่ใจประชาชน มีการบริการที่รวดเร็ว และเข้าถึงประชาชนโดยแท้จริง”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายเทิดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เพื่อให้ประชาชนได้มีความสะดวกสบาย”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“สามารถที่จะเข้าถึงประชาชน บริการด้วยหัวใจ เมื่อมีงบประมาณมากก็พัฒนาให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น อำนวยความสะดวกเมื่อประชาชนมีความเดือดร้อน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“พัฒนางานและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค บริโภคให้ดียิ่งขึ้น และบริการประชาชนด้วยหัวใจ รวดเร็ว และถูกต้อง”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายไพโรจน์ จันทร์หอม ที่กล่าวว่า

“เมื่อมีงบประมาณจากทางรัฐบาลมาก็จะเอามาพัฒนาชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น บริการด้วยความรวดเร็ว ลงถึงประชาชนด้วยตนเอง”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการให้บริการประชาชน โดยส่วนมากจะบริการประชาชนด้วยหัวใจ บริการด้วยความรวดเร็ว ให้คำปรึกษา เมื่อมีงบประมาณจากทางรัฐบาลก็จะมีการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น

7. ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายสังคม มีจันทร์ กล่าวว่า

“สร้างกิจกรรม โครงการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การเล่นเกมกีฬา, การรับประทานอาหารร่วมกันทุกต้นเดือน, การทำ 5 ส. เน้นย้ำความสามัคคี คุณธรรม จริยธรรมของราชการในที่ประชุมประจำเดือนทุก ๆ เดือน และเปิดโอกาสให้พนักงานทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมและจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจในภาพรวม

ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายธานี สามศรีเฟือก ที่กล่าวว่า

“ร่วมกันทำกิจกรรมภายในองค์กร มีการศึกษาดูงานและหมั่นหากิจกรรมที่เป็นหมู่คณะ
ทำ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายไพโรจน์ จันทร์หอม ที่กล่าวว่า

“จัดกิจกรรมนันทนาการ จัดอบรม เพื่อสร้างความสามัคคีในองค์กร”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายสมบัติ หนูเลิศ ที่กล่าวว่า

“สร้างกิจกรรมให้กับบุคลากร มีการให้แสดงออกทางความคิดเห็น”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายเทอดศักดิ์ เกิดสมเชื้อ ที่กล่าวว่า

“ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีการจัดกิจกรรมร่วมกันภายในองค์กร

พาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ห้วยหงษ์ทอง ที่กล่าวว่า

“สร้างกิจกรรมร่วมกัน ร่วมกันรับประทานอาหาร หมั่นแสดงออกทางความคิดเห็น

และพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็น
อันหนึ่งอันเดียวกัน จะเน้นในเรื่องของการสร้างกิจกรรมร่วมกัน ให้แสดงออกทางความคิดเห็น มี
การจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในองค์กร

ตารางที่ 13 สรุปความพร้อมของผู้บริหารตามวัตถุประสงค์ว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองงูเห่าล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่าล้อม อำเภอเมือง
นครปฐม จังหวัดนครปฐม

ความพร้อมทั้ง 7 ด้าน	ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์
1. การวางแผนต่อการ ตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อม	จากผลการศึกษาพบว่า การวางแผนต่อการตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมนั้น โดยส่วนมากต้องศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม จากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต และ การเข้าประชุม พร้อมทั้งศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียงที่ได้ยกฐานะขึ้น เป็นเทศบาลแล้ว เพื่อนำมาพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนภายในตำบลของ ตนเอง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความพร้อมทั้ง 7 ด้าน	ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์
2. โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ	จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเดิมเป็นองค์กรขนาดใหญ่ ซึ่งตามรูปแบบของการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลนั้น จะต้องมีจำนวนประชากรตั้งแต่ 8,000 คนขึ้นไป ซึ่งองค์กรบริหารส่วนตำบลก็มีประชาชนที่มากกว่าอยู่แล้ว พร้อมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชน จึงเหมาะที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล
3. ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ	จากผลการศึกษา พบว่าความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ จากการดำเนินงานของพนักงาน ข้าราชการ ที่ทำงานภายในตำบล มีการวางแผนก่อนการลงมือปฏิบัติงานอยู่เสมอ และมีการรายงานสรุปผลการทำงานในแต่ละครั้งเพื่อเสนอให้แก่หัวหน้าและประชาชนได้รับรู้ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นเทศบาลตำบล
4. ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร มีการจัดการแบ่งงาน จัดการความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีการกำหนดการทำงาน เพื่อให้เป็นระเบียบ แบบแผน และอำนวยความสะดวกในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสำเร็จได้ด้วยดี
5. ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่นั้น โดยส่วนมากจะดูจากผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นกลางทางการเมือง มีการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการทำงาน แต่ก็มีผู้ที่ให้ความคิดเห็นต่างคือ ดูจากวุฒิการศึกษาและสายงานที่เรียนจบมากับตำแหน่งที่รับสมัครงาน และดูจากคุณสมบัติที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งดูจากสภาพเวลา คือเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของการลงการเลือกตั้ง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความพร้อมทั้ง 7 ด้าน	ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์
6. ความพร้อมในการให้บริการประชาชน	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการให้บริการประชาชน โดยส่วนมากจะบริการประชาชนด้วยหัวใจ บริการด้วยความรวดเร็ว ให้คำปรึกษา เมื่อมีงบประมาณจากทางรัฐบาลก็จะมีการพัฒนาชุมชน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น
7. ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเน้นในเรื่องของการสร้างกิจกรรมร่วมกัน ให้แสดงออกทางความคิดเห็น มีการจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในองค์กร

ตอนที่ 3 ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายชัยพรชัย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า

“เข้าร่วมประชุม และอบรมการทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาการทำงานให้เข้ากับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คอยติดตามข่าว ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในทุกช่องทาง”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายอลงกรณ์ แดงสุจิตร์ ที่กล่าวว่า

“หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่การอบรมการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเป็นเทศบาล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ภูโสภา ที่กล่าวว่า

“ติดตามข่าวสารการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนการวางแผนการทำงานให้เป็นไปตามระเบียบที่องค์กรกำหนดอย่างเคร่งครัด”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“หมั่นตรวจสอบการทำงานอยู่เสมอ ติดตามข่าวสารการเปลี่ยนแปลงทั้งทางโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ทุกช่องทาง เพื่อการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนางรจนา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า
 “มีการเข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม ติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ พร้อมทั้ง
 ศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียงด้วย”

จากผลการศึกษาพบว่า การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของ
 สภาพแวดล้อม จะเน้นในเรื่องของการติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ การเข้าร่วมประชุมในวาระที่มี
 การจัดตั้งเทศบาลและศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียง เพื่อนำมาพัฒนาภายในตำบลของตนเอง

2. โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และ
 ความรับผิดชอบ มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายวิชาญ ภูโสง ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรขนาดใหญ่ เนื่องจากมีจำนวน
 ประชากรเป็นจำนวนมาก เพื่อให้สะดวกต่อการปกครองและการดูแลเข้าถึงประชาชน
 อย่างแท้จริงจึงเหมาะสมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลได้”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายชัยพรชัย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือนั้น เป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่
 มีจำนวนประชากร สภาพแวดล้อม สภาพทางเศรษฐกิจ ที่ดี จึงเหมาะแก่การที่จะยกฐานะ
 ขึ้นเป็นเทศบาลตำบลเพราะจะได้ทันเหตุการณ์ในปัจจุบันที่ส่วนมากจะยกฐานะขึ้นเป็น
 เทศบาลตำบลกันหมดแล้ว”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือนั้นเป็นองค์กรขนาดใหญ่ จึงควรที่
 จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลได้ เนื่องจากจะได้มีการพัฒนาและมีงบประมาณเข้ามาภายใน
 ตำบลเพิ่มขึ้นจะได้นำไปพัฒนาได้อีก”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายอลงกรณ์ แดงสุจิตร์ ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือนั้นเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีจำนวน
 ประชากรจำนวนมาก มีสภาพแวดล้อมและสภาพทางเศรษฐกิจที่พร้อมยกฐานะขึ้น
 เป็นเทศบาลตำบล”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนางรจนา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือนั้นเป็นองค์กรขนาดใหญ่และ
 มีความเป็นอยู่ที่พร้อมจะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลแล้ว”

จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่
 และความรับผิดชอบ นั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือนั้นมีโครงสร้างที่เป็นองค์กรขนาด

ใหญ่ เนื่องจากมีจำนวนประชากร สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม จึงเหมาะแก่การที่จะฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

3. ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายอลงกรณ์ แดงสุจิตร์ ที่กล่าวว่า

“มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจากมีกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอนและการทำงานที่ดี”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนางรจนา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล เพราะมีลำดับขั้นตอนและกระบวนการในการทำงานที่ดี มีการเอาใจใส่ในการทำงาน มีความรับผิดชอบ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ภูโสง ที่กล่าวว่า

“มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจาก พนักงานทุกคนมีกระบวนการทำงานตามแผนงานที่วางไว้และเป็นลำดับขั้นตอน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายชัยพรชัย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า

“มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เพราะมีการทำงานที่เป็นกระบวนการ มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนการทำงานทุกครั้ง มีความเอาใจใส่ในการทำงานต่อประชาชน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมมีโครงสร้างการแบ่งส่วนงานได้อย่างชัดเจน และมีการประชุมกันก่อนลงมือทำทุกครั้ง”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ นั้น มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจากมีลำดับขั้นตอน และมีการวางแผนในการทำงานก่อนทุกครั้งที่จะลงมือปฏิบัติงาน

4. ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์การ มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายอลงกรณ์ แดงสุจิตร์ ที่กล่าวว่า

“มีการทำงานที่เป็นหมู่คณะ เพื่อให้บุคลากรทุกคนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมอบหมายงานให้ตามความถนัดของผู้รับผิดชอบงานที่มอบหมายให้”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนางรจนา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“มีบทบาทหน้าที่ที่เป็นระเบียบ เพื่อการจัดการและบริหารให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อความสำเร็จขององค์กร และเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ภูโสง ที่กล่าวว่า

“ให้พนักงานขององค์กรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถ แบ่งหน้าที่การทำงาน และมอบหมายให้รับผิดชอบตามความสามารถและความถนัด จึงเห็นว่าการจัดองค์กรมีความจำเป็น และก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายชัยพรพรย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า

“การที่องค์กรมีเป้าหมาย นโยบาย และแผนงานในการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อให้พนักงานในองค์กรทราบ ซึ่งจะทำให้การบริหารองค์กรดำเนินไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“มีการระบุหน้าที่การทำงาน ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละคนให้ชัดเจนมีการแบ่งแยกหน้าที่ตามความเหมาะสม ตรงตามความรู้ความสามารถ เพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่องของการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการระบุนงานที่ชัดเจนและตรงกับความสามารถของผู้ที่ได้รับมอบหมายในส่วนงานนั้น เพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

5. ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายอลงกรณ์ แดงสุจริต ที่กล่าวว่า

“ใช้หลักเกณฑ์ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ แต่อยากเน้นย้ำในเรื่องของการรับบุคคลเข้ามาตามเส้นสายของผู้มีอำนาจ พอเข้ามาทำงานแล้วทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง เกิดเป็นภาระของคนอื่น อยากให้เน้นเฉพาะสำหรับบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเท่านั้น”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ภูโสง ที่กล่าวว่า

“ปัจจุบันหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรคืออยู่แล้ว คิดว่าไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ แต่อาจจะเพิ่มในเรื่องของ หลักคุณธรรมจริยธรรม เข้ารับคนทำงานจากผู้มีความสามารถอย่างแท้จริง ไม่ใช่มีเส้นสายในการฝากเข้าทำงาน หรือมีอำนาจของเงินเข้ามามีส่วน

เกี่ยวข้องในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน เพื่อหลักความเสมอภาค”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายชัยพรชัย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า

“ปัจจุบันการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานนั้น ก็จะดูเรื่องของวุฒิภาวะ ประสบการณ์ในการทำงาน ไหวพริบปฏิภาณ ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงก็ยังคงใช้หลักเกณฑ์เช่นเดิมในการตัดสินใจ”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“ใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบที่ได้รับสมัครงาน คุณสมบัติที่ตั้งไว้ และเน้นในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ควรเป็นกลางทางการเมือง จึงคิดว่าไม่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ อีก”

และมีทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ให้สัมภาษณ์คนอื่นคือของนางรจนา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“เปลี่ยนแปลงไปตามประกาศและหลักเกณฑ์ของกองกลาง”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โดยส่วนมากจะเน้นเรื่องของการใช้ตามกฎระเบียบข้อบังคับ หลักคุณธรรม จริยธรรม หลักความเสมอภาค จากประสบการณ์ในการทำงาน การมีไหวพริบปฏิภาณที่ดี และมีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย โดยที่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบลก็ยังคงใช้หลักเกณฑ์เดิมในการรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน แต่มีอีกส่วนที่คิดว่า การรับสมัครบุคคลเข้าทำงานนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามประกาศและหลักเกณฑ์ของกองกลาง

6. ความพร้อมในการให้บริการประชาชน มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทัศนคติของนายชัยพรชัย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า

“บริการประชาชนด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส ให้ความเสมอภาค เท่าเทียมกับทุกบ้าน ทำงานได้ตลอดเวลาแม้ว่าจะเลิกงานแล้ว ในกรณีที่มีปัญหาเร่งด่วน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธิ์ ที่กล่าวว่า

“บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนทุกคน”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายอลงกรณ์ แดงสุจิตร์ ที่กล่าวว่า

“ทำงานด้วยความรวดเร็วและตั้งใจ บริการด้วยรอยยิ้ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน ยึดหลักความเสมอภาค”

ทัศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ภูโสม ที่กล่าวว่า

“บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ ยึดหลักความถูกต้องและเสมอภาค พัฒนา

คุณภาพชีวิตของทุกคน เป็นมิตรและยินดีรับใช้ประชาชนทุกคนไม่แบ่งแยก”
 ทศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนางรจนา มงคลรัตนาสีทธี ที่กล่าวว่า
 “บริการอย่างเต็มที่ สร้างรอยยิ้ม ประชาชนทุกระดับประทับใจ ให้ความสำคัญธรรมชาติแก่
 ทุกฝ่าย ”

จากการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการให้บริการประชาชน โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่อง
 ของ การบริการแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ ให้ความสำคัญเท่าเทียมกับทุกคน ไม่แบ่งแยกชนชั้น
 หรือฐานะ สร้างรอยยิ้มให้แก่ประชาชน บริการด้วยความรวดเร็ว และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ
 ประชาชนทุกคน

7. ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
 มีผู้ให้ความคิดเห็นดังนี้

ทศนคติของนายปัญญา มงคลรัตนาสีทธี ที่กล่าวว่า
 “สร้างกิจกรรมให้กับบุคลากรได้ทำร่วมกัน เช่นการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน จัดงาน
 ตามประเพณีสำคัญต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ให้มีความผูกพันกันมากยิ่งขึ้น”
 ทศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายชัยพรชัย แสงพิทักษ์ ที่กล่าวว่า
 “ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมอยู่บ่อย ๆ มีการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็น
 จากเพื่อนร่วมงาน และให้คำปรึกษา”
 ทศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนางรจนา มงคลรัตนาสีทธี ที่กล่าวว่า
 “มีความจริงใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยไม่แบ่ง
 พรรคพวก จัดกิจกรรมที่สามารถทำเป็นกลุ่มได้”
 ทศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายอลงกรณ์ แดงสุจริต ที่กล่าวว่า
 “มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน จัดศึกษาดูงานหรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็น
 หมู่คณะ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดความสามัคคีมากยิ่งขึ้น”
 และทศนคติเรื่องนี้ก็ได้สอดคล้องกับนายวิชาญ ภูโสง ที่กล่าวว่า
 “ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง มีการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นและรับฟังปัญหา”

จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็น
 อันหนึ่งอันเดียวกัน โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่องของการจัดกิจกรรมที่เป็นหมู่คณะ มีการจัดเวที
 เสวนารับฟังปัญหาของเพื่อนร่วมงาน ส่งเสริมให้มีการจัดงานตามประเพณีเพื่อที่จะได้มีการทำงาน
 ร่วมกันและจัดศึกษาดูงานหรือท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 14 สรุปความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ความพร้อมทั้ง 7 ด้าน	ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์
1. การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม	จากผลการศึกษาพบว่า การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมจะเน้นในเรื่องของการติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ การเข้าร่วมประชุมในวาระที่มีการจัดตั้งเทศบาลและศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียง เพื่อนำมาพัฒนาภายในตำบลของตนเอง
2. โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ	จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ นั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมมีโครงสร้างที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ เนื่องจากมีจำนวนประชากร สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม จึงเหมาะแก่การที่จะฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล
3. ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ นั้น มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจากมีลำดับขั้นตอน และมีการวางแผนในการทำงานก่อนทุกครั้งที่จะลงมือปฏิบัติงาน
4. ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร โดยส่วนมาก จะเน้นในเรื่องของการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการระบุนานที่ชัดเจนและตรงกับความสามารถของผู้ที่ได้รับผิดชอบในส่วนงานนั้น เพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความพร้อมทั้ง 7 ด้าน	ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์
5. ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โดยส่วนมากจะเน้นเรื่องของใช้ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักความเสมอภาค จากประสบการณ์ในการทำงาน การมีไหวพริบ ปฏิภาณที่ดี และมีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย โดยที่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบลก็ยังคงใช้หลักเกณฑ์เดิมในการรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน แต่มีอีกส่วนที่คิดว่า การรับสมัครบุคคลเข้าทำงานนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามประกาศ และหลักเกณฑ์ของกองกลาง
6. ความพร้อมในการให้บริการประชาชน	จากการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการให้บริการประชาชน โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่องของ การบริการแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกับทุกคน ไม่แบ่งแยกชนชั้นหรือฐานะ สร้างรอยยิ้มให้แก่ประชาชน บริการด้วยความรวดเร็ว และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนทุกคน
7. ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่องของการจัดกิจกรรมที่เป็นหมู่คณะ มีการจัดเวทีเสวนารับฟังปัญหาของเพื่อนร่วมงาน ส่งเสริมให้มีการจัดงานตามประเพณีเพื่อที่จะได้มีการทำงานร่วมกันและจัดศึกษาดูงานหรือท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณ

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	188	48.83
หญิง	197	51.17
รวม	385	100.00
อายุ		
18-28 ปี	123	31.95
29-39 ปี	117	30.39
40-50 ปี	108	28.05
51 ปีขึ้นไป	37	9.61
รวม	385	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	72	18.70
มัธยมศึกษาตอนต้น	93	24.16
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	110	28.57
อนุปริญญา/ ปวส. หรือเทียบเท่า	11	2.86
ปริญญาตรี	84	21.82
สูงกว่าปริญญาตรี	15	3.90
รวม	385	100.00
อาชีพ		
เกษตรกร	95	24.68
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	51	13.25
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	53	13.77
รับจ้าง	130	33.77
บริษัทเอกชน	16	4.16
นักเรียน/ นักศึกษา	40	10.39
รวม	385	100.00

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	165	42.86
15,001-25,000 บาท	165	42.86
25,001-35,000 บาท	33	8.57
35,001-45,000 บาท	22	5.71
รวม	385	100.00
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบล		
ต่ำกว่า 5 ปี	13	3.38
5-10 ปี	47	12.21
11-15 ปี	33	8.57
มากกว่า 15 ปี	292	75.84
รวม	385	100.00

ตารางที่ 15 ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

เพศ พบว่า เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.17 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 48.83

อายุ พบว่า อายุ 18-28 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.95 อายุ 29-39 ปี ร้อยละ 30.39 อายุ 40-50 ปี ร้อยละ 28.05 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.61

ระดับการศึกษา พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช คิดเป็นร้อยละ 28.57 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 24.16 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 21.82 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 18.70 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 3.90 และระดับอนุปริญญาตรี/ปวส.หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 2.86

อาชีพ พบว่า อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 33.77 อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 24.68 อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 13.77 อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 13.25 อาชีพนักเรียน/ นักศึกษา ร้อยละ 10.39 และอาชีพบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.16

รายได้ต่อเดือน พบว่า 15,000-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.86 ต่ำกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 42.86 25,000-35,000 บาท ร้อยละ 8.57 และ 35,000-45,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.71

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบล พบว่า มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.84 5-10 ปี ร้อยละ 12.21 11-15 ปี ร้อยละ 8.57 และต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.38

**ตอนที่ 5 ความพร้อมของประชาชนว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม
จังหวัดนครปฐม**

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับความพร้อมในการยกฐานะ
องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม
จังหวัดนครปฐม

ระดับความพร้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับความพร้อม	อันดับ
1. ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง	3.62	0.78	มาก	1
2. ความพร้อมทางด้านระบบ	3.54	0.81	มาก	2
3. ความพร้อมทางด้านการบริหาร	3.51	0.89	มาก	3
4. ความพร้อมทางด้านบุคลากร	3.50	0.91	มาก	4
5. ความพร้อมทางด้านทักษะบุคลากร	3.50	0.91	มาก	4
6. ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร	3.50	0.87	มาก	5
7. ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันใน องค์กร	3.40	0.96	มาก	6
ภาพรวมความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล หนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม				
	3.52	0.78	มาก	

ตารางที่ 16 ผลการศึกษา ความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น
เทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมความพร้อม
ในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม
จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.78$) เมื่อจำแนกตามรายด้านได้ดังนี้

ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$,
 $SD = 0.78$) อยู่ในลำดับที่ 1

ความพร้อมทางด้านระบบ พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$,
 $SD = 0.81$) อยู่ในลำดับที่ 2

ความพร้อมทางด้านการบริหาร พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.89$) อยู่ในลำดับที่ 3

ความพร้อมทางด้านบุคลากร พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.91$) อยู่ในลำดับที่ 4

ความพร้อมทางด้านทักษะบุคลากร พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.91$) อยู่ในลำดับที่ 4

ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.87$) อยู่ในลำดับที่ 5

ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.96$) อยู่ในลำดับที่ 6

ตารางที่ 17 ลักษณะความพร้อมทางด้านโครงสร้าง

ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง	ระดับความพร้อม						SD	ระดับความพร้อม	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$			
1. มีความพร้อมทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ	53 (13.77)	169 (43.90)	136 (35.32)	26 (6.75)	1 (0.26)	3.64	0.81	มาก	1
2. มีความพร้อมทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	50 (12.99)	164 (42.60)	141 (36.62)	28 (7.27)	2 (0.52)	3.60	0.82	มาก	3
3. มีความพร้อมทางการการปรับปรุงระบบโครงสร้างและการบริหารงานให้มีความคล่องตัว	60 (15.58)	158 (41.04)	129 (33.51)	37 (9.61)	1 (0.26)	3.62	0.87	มาก	2
ภาพรวมความพร้อมทางด้านโครงสร้าง						3.62	0.78	มาก	

ตารางที่ 17 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านโครงสร้าง พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านโครงสร้างอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.81$) เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมทางการปรับปรุงระบบโครงสร้างและการบริหารงานให้มีความคล่องตัว พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.78$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.82$) เป็นอันดับ 3

ตารางที่ 18 ลักษณะความพร้อมทางด้านระบบ

ความพร้อมทางด้านระบบ	ระดับความพร้อม					$\bar{X}$	SD	ระดับความพร้อม	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบ กลไก การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเชิงสร้างสรรค์ เช่น ประชาคมหมู่บ้านสัญจร, กล้องรับฟังความคิดเห็น ฯลฯ	44 (11.43)	167 (43.38)	137 (35.58)	34 (8.83)	3 (0.78)	3.56	0.84	มาก	1
2. มีความพร้อมต่อการปรับปรุงการให้บริการประชาชนโดยการลดขั้นตอนของงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว	46 (11.95)	159 (41.30)	139 (36.10)	36 (9.35)	5 (1.30)	3.53	0.87	มาก	3
3. มีความพร้อมต่อการปรับปรุงระบบการสื่อสารให้สามารถสื่อสารได้หลากหลาย	59 (15.32)	137 (35.58)	140 (36.3)	44 (11.43)	5 (1.30)	3.52	0.93	มาก	2
ภาพรวมความพร้อมทางด้านระบบ						3.54	0.81	มาก	

ตารางที่ 18 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านระบบ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านระบบอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบ กลไก การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเชิงสร้างสรรค์ เช่น ประชาคมหมู่บ้านสัญจร, กล้องรับฟังความคิดเห็น ฯลฯ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.84$) เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการปรับปรุงการให้บริการประชาชนโดยการลดขั้นตอนของงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.87$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมต่อการปรับปรุงระบบการสื่อสารให้สามารถสื่อสารได้หลากหลาย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.93$) เป็นอันดับ 3

ตารางที่ 19 ลักษณะความพร้อมทางด้านการบริหาร

ความพร้อมทางด้านการบริหาร	ระดับความพร้อม					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพร้อม	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. มีความพร้อมในการวางแผนด้านการบริหารงาน	51 (13.25)	156 (40.52)	121 (31.43)	53 (13.77)	4 (1.04)	3.51	0.92	มาก	2
2. มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หรือ การปกครองบ้านเมืองด้วยความยุติธรรม	71 (18.44)	117 (30.39)	147 (38.18)	44 (11.43)	6 (1.56)	3.53	0.97	มาก	1
3. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การเลือกตั้งสื่อสารได้หลากหลาย	65 (16.88)	122 (31.69)	142 (36.88)	51 (13.25)	5 (1.30)	3.50	0.97	มาก	3
ภาพรวมความพร้อมทางด้านการบริหาร						3.51	0.89	มาก	

ตารางที่ 19 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านการบริหาร พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้
อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หรือ การปกครองบ้านเมืองด้วยความยุติธรรมพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.97$) เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมในการวางแผนด้านการบริหารงาน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.92$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.97$) เป็นอันดับ 3

ตารางที่ 20 ลักษณะความพร้อมทางด้านบุคลากร

ความพร้อมทางด้านบุคลากร	ระดับความพร้อม						ระดับความพร้อม	อันดับ	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$			
1. มีความพร้อมต่อการให้เจ้าหน้าที่คอยให้บริการ	48	141	145	41	10	3.46	0.93	มาก	3
(12.47)	(36.62)	(37.66)	(10.65)	(2.60)					
2. มีความพร้อมต่อศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่	67	131	126	50	11	3.50	1.02	มาก	2
(17.40)	(34.03)	(32.73)	(12.99)	(2.86)					
3. จำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่มาติดต่อ	75	114	142	46	8	3.52	1.00	มาก	1
(19.48)	(29.61)	(36.88)	(11.95)	(2.08)					
ภาพรวมความพร้อมทางด้านบุคลากร						3.50	0.91	มาก	

ตารางที่ 20 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านบุคลากรพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้ อันดับที่ 1 จำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะ แก่ประชาชนที่มาติดต่อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 1.00$) เป็นอันดับ 1 อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 1.02$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมต่อการให้เจ้าหน้าที่คอยให้บริการสาธารณะแม้ในเวลาพักเที่ยงหรือหลังเลิกงาน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.93$) เป็นอันดับ 3

ตารางที่ 21 ลักษณะความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร

ความพร้อมทางด้านทักษะของ บุคลากร	ระดับความพร้อม					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพร้อม	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. มีความพร้อมต่อการจัดให้มีแผนและการประเมินสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	48 (12.47)	141 (36.62)	145 (37.66)	41 (10.65)	10 (2.60)	3.46	0.93	มาก	3
2. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และการให้บริการแก่ประชาชนทุกปี	67 (17.40)	131 (34.03)	126 (32.73)	50 (12.99)	11 (2.86)	3.50	1.02	มาก	2
3. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการให้บริการสาธารณะ	75 (19.48)	114 (29.61)	142 (36.88)	46 (11.95)	8 (2.08)	3.52	1.00	มาก	1
ภาพรวมความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร						3.50	0.91	มาก	

ตารางที่ 21 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากรพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการให้บริการสาธารณะ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 1.00$) เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และการให้บริการแก่ประชาชนทุกปี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 1.02$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมต่อการจัดให้มีแผนและการประเมินสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.93$) เป็นอันดับ 3

ตารางที่ 22 ลักษณะความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร

ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร	ระดับความพร้อม						SD	ระดับความพร้อม	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$			
1. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	61 (15.84)	136 (35.32)	127 (32.99)	59 (15.32)	2 (0.52)	3.51	0.95	มาก	2
2. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ เช่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารบนหน้าเว็บไซต์ของ อบต.	60 (15.58)	132 (34.29)	146 (37.92)	43 (11.17)	4 (1.04)	3.52	0.92	มาก	1
3. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น	63 (16.36)	135 (35.06)	125 (35.47)	55 (14.29)	7 (1.82)	3.50	0.99	มาก	3
ภาพรวมความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร						3.50	0.87	มาก	

ตารางที่ 22 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ เช่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารบนหน้าเว็บไซต์ของ อบต.พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.92$) เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.95$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.5$, $SD = 0.99$) เป็นอันดับ 3

ตารางที่ 23 ลักษณะความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

ความพร้อมทางด้านค่านิยม ร่วมกันในองค์กร	ระดับความพร้อม					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพร้อม	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. มีความพร้อมต่อการการนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้	62 (16.10)	169 (43.90)	102 (26.49)	37 (9.61)	15 (3.90)	3.59	1.00	มาก	1
2. มีความพร้อมต่อการการ สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ ดำเนินงานตามหลักธรรมภิ บาล	49 (12.73)	124 (32.21)	136 (35.32)	54 (14.03)	22 (5.71)	3.32	1.05	มาก	3
3. มีความพร้อมต่อการการ บริหารจัดการด้วยความ โปร่งใส และได้รับการ อย่างเป็นธรรม	64 (16.62)	113 (29.35)	126 (32.73)	37 (9.61)	45 (11.69)	3.30	1.20	มาก	2
ภาพรวมความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร						3.40	0.96	มาก	

ตารางที่ 23 ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กรอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 1.00$) เป็นอันดับ 1
อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการการบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส และได้รับการอย่างเป็นธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 1.20$) เป็นอันดับ 2

อันดับที่ 3 มีความพร้อมต่อการการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ดำเนินงานตามหลักธรรมภิบาลพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 1.05$) เป็นอันดับ 3

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลืออม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลืออม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลืออม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ชาย	188	3.42	0.78	-2.518	.012
หญิง	197	3.62	0.77		

*p .05

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลืออม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า t-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างเพศของประชาชนกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลืออม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลืออม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า เพศของประชาชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ แตกต่างกัน ($t = -2.518$, $Sig = 0.012$) จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลืออม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ

อายุ	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.549	3	0.183	0.301	0.825
ภายในกลุ่ม	231.594	381	0.608		
รวม	232.143	384			

*p .05

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน ตารางที่ 25 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า ANOVA ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อหาค่าความแตกต่างอายุของประชาชนกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า อายุของประชาชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ๑ ไม่แตกต่างกัน ($F = 0.301$, $Sig = 0.825$) จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	17.993	5	3.599	6.369	0.000
ภายในกลุ่ม	214.149	379	.565		
รวม	232.143	384			

*p .05

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

จากตารางที่ 26 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า ANOVA ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อหาค่าความแตกต่างระดับการศึกษากับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ๑ แตกต่างกัน ($F = 6.369$, $Sig = 0.000$) จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 27 การจับรายคู่ระดับการศึกษาตามหลักของ Scheffe

การศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส. หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	-				.47213*	.76521*
มัธยมศึกษาตอนต้น		-				
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.			-			
อนุปริญญา/ ปวส. หรือเทียบเท่า				-		-1.09235*
ปริญญาตรี					-	
สูงกว่าปริญญาตรี						-

จากผลการทดสอบพบว่า

1. ระดับการศึกษาประถมศึกษาต่างจากการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
2. อนุปริญญา/ ปวส. หรือเทียบเท่า ต่างจาก การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์กรบริหาร ส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลือ้ม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลหนองสูงเหลือ้ม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลือ้ม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	23.297	5	4.659	8.456	0.000
ภายในกลุ่ม	208.846	379	0.551		
รวม	232.143	384			

*p .05

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์กรบริหาร ส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลือ้ม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

จากตารางที่ 28 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า ANOVA ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อหาค่าความแตกต่างของอาชีพของประชาชนกับความพร้อมขององค์กรบริหารส่วน ตำบลหนองสูงเหลือ้ม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลือ้ม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัด นครปฐม พบว่าอาชีพของประชาชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมขององค์กรบริหารส่วน ตำบล ๑ แตกต่างกัน ($F = 8.456$, $Sig = 0.000$) จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 29 การจับรายคู่อาชีพประชาชนตามหลักของ Scheffé

อาชีพ	เกษตรกร	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	บริษัทเอกชน	นักเรียน/ นักศึกษา
เกษตรกร	-					
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว		-	.50637*			
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ			-	.66416*		
รับจ้าง				-		.59918*
บริษัทเอกชน					-	
นักเรียน/นักศึกษา						-

จากผลการทดลอง พบว่า

1. อาชีพเกษตรกร ต่างไปจากอาชีพ รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
2. อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ต่างไปจาก อาชีพรับจ้าง
3. อาชีพรับจ้างต่างไปจากนักเรียน/นักศึกษา

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่าง

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	23.026	3	7.675	13.984	0.000
ภายในกลุ่ม	209.117	381	0.549		
รวม	232.143	384			

*p .05

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

จากตารางที่ 30 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า ANOVA ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อหาค่าความแตกต่างของรายได้ต่อเดือนของประชาชนกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลื่อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่ารายได้ต่อเดือนของประชาชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ แตกต่างกัน ($F = 13.984$, $Sig = 0.000$) จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 31 การจับรายคู่รายได้ต่อเดือนของประชาชนตามหลักของ Scheffe

รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,000-25,000 บาท	25,001-35,000 บาท	35,001-45,000 บาท	45,001 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	.46436*	.45253*	.67908*	
15,000-25,000 บาท		-			
25,001-35,000 บาท			-		
35,001-45,000 บาท				-	
45,001 บาทขึ้นไป					-

จากผลการทดลอง พบว่า

รายได้ของประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท ต่างไปจากผู้มีรายได้ 15,000-25,000 บาท รายได้ 25,001-35,000 บาท และผู้มีรายได้ 35,001-45,000 บาท

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในตำบลต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในตำบล

ระยะเวลาที่อาศัยในตำบล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.323	3	0.774	1.284	0.280
ภายในกลุ่ม	229.820	381	0.603		
รวม	232.143	384			

*p .05

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในตำบลต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

จากตารางที่ 32 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า ANOVA ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อหาค่าความแตกต่างของระยะเวลาที่อาศัยในตำบลของประชาชนกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่าระยะเวลาที่อาศัยในตำบลของประชาชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ๆ ไม่แตกต่างกัน ($F = 1.284$, $Sig = 0.280$) จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 33 สรุปการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แยกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แยกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แยกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
6. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในตำบลต่างกันมีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหนือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ไม่แยกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหารในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม และ 3. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 11 คน และจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในตำบล โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในตำบลหนองงูเห่า จำนวน 385 คน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ t-Test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างที่มีตัวแปร 2 ตัวแปร และใช้ One-way ANOVA ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยทัศนคติของผู้บริหารเรื่องความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จากผลการศึกษาพบว่า การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมนั้น โดยส่วนมากต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต และการเข้าประชุม พร้อมทั้งศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียงที่ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลแล้ว เพื่อนำมาพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนภายในตำบลของตนเอง

2. โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือมเป็นองค์กรขนาดใหญ่ ซึ่งตามรูปแบบของการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลนั้น จะต้องมีการตั้งประชากรตั้งแต่ 8,000 คนขึ้นไป ซึ่งองค์กรบริหารส่วนตำบลก็มีประชากรที่มากกว่าอยู่แล้ว พร้อมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชน จึงเหมาะที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

3. ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ จากผลการศึกษา พบว่าความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ จากการทำงานของพนักงาน ข้าราชการ ที่ทำงานภายในตำบล มีการวางแผนก่อนการลงมือปฏิบัติงานอยู่เสมอ และมีการรายงานสรุปผลการทำงานในแต่ละครั้งเพื่อเสนอให้แก่หัวหน้าและประชาชน ได้รับรู้ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นเทศบาลตำบล

4. ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร จากผลการศึกษา พบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร มีการจัดการแบ่งงาน จัดการความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีการกำหนดการทำงาน เพื่อให้เป็นระเบียบ แบบแผน และอำนวยความสะดวกในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสำเร็จได้ด้วยดี

5. ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่นั้น โดยส่วนมากจะดูจากผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นกลางทางการเมือง มีการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการทำงาน แต่ก็มีผู้ที่ไม่ให้ความคิดเห็นต่างคือ ดูจากวุฒิการศึกษา และสายงานที่เรียนจบมากับตำแหน่งที่รับสมัครงาน และดูจากคุณสมบัติที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งดูจากสภาพเวลา คือ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของการลงการเลือกตั้ง

6. ความพร้อมในการให้บริการประชาชน จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการให้บริการประชาชน โดยส่วนมากจะบริการประชาชนด้วยหัวใจ บริการด้วยความรวดเร็ว ให้คำปรึกษา เมื่อมีงบประมาณจากทางรัฐบาลก็จะมีการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น

7. ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเน้นในเรื่องของการสร้างกิจกรรมร่วมกัน ให้แสดงออกทางความคิดเห็น มีการจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในองค์กร

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานเรื่องความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองสูงเหลือม

อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จากผลการศึกษาพบว่า การวางแผนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จะเน้นในเรื่องของการติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ การเข้าร่วมประชุมในวาระที่มีการจัดตั้งเทศบาลและศึกษาจากเทศบาลใกล้เคียง เพื่อนำมาพัฒนาภายในตำบลของตนเอง

2. โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ นั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าแหลมมีโครงสร้างที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ เนื่องจากมีจำนวนประชากร สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม จึงเหมาะแก่การที่จะฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

3. ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมของกระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบ นั้น มีความพร้อมที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจากมีลำดับขั้นตอน และมีการวางแผนในการทำงานก่อนทุกครั้งที่จะลงมือปฏิบัติงาน

4. ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับองค์กร โดยส่วนมาก จะเน้นในเรื่องของการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการระบุนงานที่ชัดเจนและตรงกับความสามารถของผู้ที่ได้รับผิดชอบในส่วนงานนั้น เพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

5. ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โดยส่วนมากจะเน้นเรื่องของผู้ใช้ตามกฎระเบียบข้อบังคับ หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักความเสมอภาค จากประสบการณ์ในการทำงาน การมีไหวพริบปฏิภาณที่ดี และมีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย โดยที่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบลก็ยังคงใช้หลักเกณฑ์เดิมในการรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน แต่มีอีกส่วนที่คิดว่า การรับสมัครบุคคลเข้าทำงานนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามประกาศและหลักเกณฑ์ของกองกลาง

6. ความพร้อมในการให้บริการประชาชน จากการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการให้บริการประชาชน โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่องของ การบริการแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกับทุกคน ไม่แบ่งแยกชนชั้นหรือฐานะ สร้างรอยยิ้มให้แก่ประชาชน บริการด้วยความรวดเร็ว และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนทุกคน

7. ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมระหว่างคนในองค์กร ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยส่วนมากจะเน้นในเรื่องของการจัดกิจกรรมที่เป็นหมู่คณะ มีการจัดเวทีเสวนารับฟังปัญหาของเพื่อนร่วมงาน ส่งเสริมให้มีการจัดงานตามประเพณีเพื่อที่จะได้มีการทำงานร่วมกันและจัดศึกษาดูงานหรือท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยทัศนคติของประชาชนในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อมในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยที่อายุตั้งแต่ 18-28 ปี มีมากที่สุด ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีมากที่สุด ชั้นอนุปริญญา/ ปวส. หรือเทียบเท่า มีน้อยที่สุด อาชีพรับจ้างมีมากที่สุด บริษัทเอกชนมีน้อยที่สุด รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท และ 15,001-25,000 บาท มีจำนวนเท่ากันคือมากที่สุด รายได้ 35,001-45,000 บาท มีน้อยที่สุด และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลมากกว่า 15 ปี มีมากที่สุด ต่ำกว่า 5 ปี มีน้อยที่สุด

ผลการศึกษา เรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่ล้อม ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมประชาชนในพื้นที่มี ความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้านได้ดังนี้

ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 1

ความพร้อมทางด้านระบบ พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 2

ความพร้อมทางการบริหาร พบว่าประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 3

ความพร้อมทางด้านบุคลากร พบว่าประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 4

ความพร้อมทางด้านทักษะบุคลากร พบว่าประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 4

ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร พบว่าประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 5

ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร พบว่า ประชาชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 6

ผลการศึกษความพร้อมทางด้านโครงสร้าง พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านโครงสร้างอยู่ในระดับมาก เพราะในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือม มีระบบสาธารณูปโภคบริโภคที่มีประสิทธิภาพและพร้อมสำหรับการใช้งาน มีระบบสารสนเทศเทคโนโลยีที่เข้ามาภายในตำบลเพิ่มมากขึ้น เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สาธารณะ เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมทางการปรับปรุงระบบโครงสร้างและการบริหารงานให้มีความคล่องตัว พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

ผลการศึกษความพร้อมทางด้านระบบ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านระบบอยู่ในระดับมากเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือม มีการจัดประชาคมหมู่บ้าน มีการรับฟังความคิดเห็นและให้ประชาชนได้แสดงออกถึงการดำรงชีวิตประจำวัน มีการบริการประชาชนอย่างรวดเร็ว และมีการปรับปรุงเมื่อมีเสียงตอบรับในทางที่ไม่ดีจากประชาชน เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบ กลไก การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเชิงสร้างสรรค์ เช่น ประชาคมหมู่บ้านสัญจร, กล้องรับฟังความคิดเห็น ฯลฯ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการปรับปรุงการให้บริการประชาชนโดยการลดขั้นตอนของงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

ผลการศึกษความพร้อมด้านการบริหาร พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก เพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลือม มีการบริหารงานที่ดี ยึดหลักความถูกต้องและหลักความเสมอภาค บริหารงานด้วยความยุติธรรม และมีการส่งเสริมประชาธิปไตย เมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หรือ การปกครองบ้านเมืองด้วยความยุติธรรมพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ใน

ระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมในการวางแผนด้านการบริหารงาน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านบุคลากรพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก เพราะเมื่อประชาชนต้องการความช่วยเหลือบุคลากรสามารถช่วยเหลือได้เป็นอย่างดี บริการตรงตามความต้องการของประชาชน เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 จำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะ แก่ประชาชนที่มาติดต่อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากรพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก เพราะเมื่อมีการจัดประชุมอบรมทางผู้บริหารก็จะส่งเจ้าหน้าที่เข้าอบรมเพื่อนำกลับมาปฏิบัติและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการให้บริการสาธารณะ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการให้บริการแก่ประชาชนทุกปี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหารอยู่ในระดับมากเพราะมีการส่งเสริมอาชีพให้ทุกหมู่บ้านมีอาชีพเสริมประจำหมู่บ้าน มีการอบรมให้ชาวบ้านได้รู้จักเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ เช่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารบนหน้าเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการส่งเสริมท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

ผลการศึกษาความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร พบว่า โดยภาพรวมประชาชน มีความคิดเห็นต่อด้านความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กรอยู่ในระดับมาก เพราะมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง มีการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล มีการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ชีวหลักความเป็นธรรมและความถูกต้องเมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มีความพร้อมต่อการการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1

อันดับที่ 2 มีความพร้อมต่อการการบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส และได้รับบริการอย่างเป็นธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 2

การทดสอบสมมติฐาน

เพศ พบว่า ประชาชนที่มีความพร้อมเพศหญิงและเพศชายต่างกันมีความพร้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

อายุ พบว่า ประชาชนที่มีความพร้อมทางอายุต่างกัน มีความพร้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

การศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีความพร้อมทางการศึกษาต่างกัน มีความพร้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

อาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีความพร้อมทางอาชีพต่างกัน มีความพร้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

รายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีความพร้อมทางรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพร้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐาน

ระยะเวลาที่อาศัยในตำบล พบว่า ประชาชนที่มีความพร้อมทางระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลต่างกัน มีความพร้อม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่ล้อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษา เรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมประชาชนในพื้นที่มีความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก โดยผลการศึกษา มีความตรงกันข้ามกับงานวิจัยของรัตนา ปริษานุกูล (2550, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลเมือง พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับเทศบาลเมืองในระดับปานกลาง และโดยผลการศึกษา มีความตรงกันข้ามกับงานวิจัยของฉวีวรรณ พงศทัต (2554, บทคัดย่อ) การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ไม่มีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือ ด้านการจัดการและให้บริการ และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว พบว่า ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ยังมีความพร้อมน้อย จึงต้องปรับปรุงความพร้อมด้านเหล่านี้ เพื่อให้การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลให้มีความพร้อมมากที่สุดเพื่อที่จะดำเนินกิจกรรมให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาคือความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อยู่ในระดับมากแต่ก็มีเป็นเพียงรายด้านที่อยู่ในอันดับท้าย ๆ ที่ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารควรที่จะพึงมองถึงการบริหารทางด้านเหล่านี้ด้วย ดังนี้

1. จากผลการศึกษาผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร ทั้งภายในองค์กรและประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลที่อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมเอง
2. จากผลการศึกษาผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร ให้ทุกคนได้มองถึงความสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเป้าหมายเดียวกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารต้องมีการฝึกอบรมให้กับบุคลากรให้พัฒนาในด้านของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้ในการทำงานขององค์กรได้เป็นอย่างดีและพร้อมทั้งจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กร
2. ผู้บริหารต้องมีการสร้างความพร้อมและความเข้าใจในการให้บริการกับประชาชนในลักษณะของการให้บริการในขั้นตอนเดียวและต้องมีการให้บริการประชาชนในช่วงพักกลางวันด้วย โดยการหมุนเวียนให้เจ้าหน้าที่มาอยู่ให้บริการอย่างเป็นประจำ
3. ผู้บริหารต้องมีการจัดประชาคมในการพบประชาชนต้องมีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการประชาธิปไตยและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ผู้บริหารต้องมีการฝึกอบรมพร้อมทั้งให้ความรู้กับบุคลากรที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันตลอดเวลาเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการทำงานให้กับบุคลากร
5. ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม เพียงแห่งเดียว ฉะนั้นเพื่อให้มีการรู้ถึงองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นว่าที่ยกฐานะเป็นเทศบาลว่าที่อื่นนั้นมีความพร้อมอย่างไร จึงควรมีการศึกษาวิจัยในทำนองเดียวกันนี้ในองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหนือว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันและมีปัญหาและอุปสรรคจากการบริหารองค์การพร้อมทั้งให้เห็นถึงความพร้อมและการพัฒนาบุคลากรในการรองรับการยกฐานะขององค์กรเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง. (2547). *คู่มือมติใหม่องค์การปกครองท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน*. กรุงเทพฯ: เสนาธรรม.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2552). *มติใหม่การปกครองท้องถิ่น: วิสัยทัศน์กระจายอำนาจ และการบริหารงานท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553 ก). *การจัดการตนเองของชุมชน*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553 ข). *รายงานการวิจัย การสังเคราะห์และถอดบทเรียนนวัตกรรมท้องถิ่นและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต้นแบบการบริหารจัดการภารกิจที่ถ่ายโอน) สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2554). *รายงานการประเมินองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2554*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2555). *ขรรมาภิบาลว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส*. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ท็อปปี.
- จรัส สุวรรณมาลา และวิรัชศักดิ์ เกรือเทพ. (2554). *ประเด็นท้าทายการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรมและขรรมาภิบาลท้องถิ่น.
- ฉวีวรรณ พงศทัต. (2554). *การวิเคราะห์ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.
- ไชยวัฒน์ คำชู. (2555). *ประชาคมอาเซียนกับการปกครองส่วนท้องถิ่น*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- จิตติวุฒิ บุญยหาวิวัชร. (2551). *แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น*. เข้าถึงได้จาก <http://govt101.blogspot.com>
- ดารณี พานทอง. (2542). *ทฤษฎีการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). *เครื่องมือการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: รัตนาไทร.

- ชเนศ เจริญเมือง. (2550). *การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่นอีกมิติหนึ่งของอารยธรรมโลก ภาคแรก: ถึงทุนนิยมตะวันตก*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คลับไฟ.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, วสันต์ เหลืองประภัสร์, สุวิสถิติ โกชนพันธุ์, อลงกรณ์ อรรคแสง, มรุต วันทนากร และจรงค์ จารุพันธุ์งาม. (2546). *รายงานวิจัยทิศทางการปกครองท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). รัฐกับการปกครองท้องถิ่น. ใน *สารานุกรมชุดการปกครองท้องถิ่นไทย* (หน้า 15-22). นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- นฤตพงษ์ ไชยวงศ์. (2540). *ความพร้อมในการจัดป่าชุมชน ศักยภาพคณะกรรมการหมู่บ้านอำเภอป่า จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นฤมล สุวรรณคา. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา สถานประกอบการจังหวัดสระบุรี*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นวรรตน์ สอยเหลือง. (2545). *ความพร้อมของพยาบาลตำรวจกับการใช้มาตรฐานระบบจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พงศ์ หรดาล. (2540). *ทัศนคติและพฤติกรรมต่อเพื่อนร่วมงาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- แพรภัทร ยอดแก้ว. (2552). *ทัศนคติหรือเจตคติ (Attitude)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/280647>
- ไพฑูรย์ โพธิสว่าง. (ม.ป.ป.). *การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์: หลักการ วิธีปฏิบัติ สถิติ และคอมพิวเตอร์*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีนรัตน์ สุพร. (2557). *กรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7 s Framework)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/461173>
- ยีนยง ทิพย์โกชน. (2551). *ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนเพื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. (2550, 24 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-110.
- รัตนา ปรีชานุกุล. (2550). *ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลเมือง*. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2555). *แนวคิดและทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2549). *หลักรัฐประศาสนศาสตร์ แนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2550). การขับเคลื่อนรัฐธรรมนูญ 2550 ผู้การปฏิบัติ: กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน *เอกสารสัมมนาทางวิชาการ ระหว่างวันที่ 11-13 ธันวาคม 2550 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร* (หน้า 28-30). นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2552). *ยุทธศาสตร์การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2542). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อิน ยิซิเนส เวิลด์
- สมบูรณ์ศักดิ์ มุกดาประกร. (2553). *ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธรงค์ สีเนหา. (2552). *ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนทร วงศ์ไวยวรรณ. (2540). *วัฒนธรรมองค์การ: แนวคิดงานวิจัยและประสบการณ์*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.

- สุนทร เจริญเชื้อ. (2548). *ความพร้อมของข้าราชการสายสนับสนุนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุจิตร ชินสาร. (2557). *นวัตกรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Gibson, J. L. (2000). *Organizations behavior* (7th ed.). Boston: Irwin.
- Hornby, A. S. (2001). *Oxford advanced learner's dictionary* (6th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Newstrom, J. W., & Davis, K. (2002). *Organizational behavior: Human behavior at work*. New York: McGraw-Hill.
- Schermerhorn, J. R. (2000). *Management* (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (1994). *Consumer behavior* (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล ตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ/ นามสกุล

ตำแหน่ง

ระดับการศึกษา/วุฒิการศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี)

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ความพร้อมของผู้บริหารว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. ท่านมีการวางแผนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร
2. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร และเหมาะสมที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหรือไม่ อย่างไร
3. ความพร้อมและกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ เหมาะที่จะเป็นเทศบาลตำบลหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีวิธีการจัดการองค์กรใดบ้าง ที่เหมาะสมแก่การยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล
5. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ เป็นอย่างไรหากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบล หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร
6. ท่านวิธีการอย่างไรบ้างในด้านบริการที่จะทำให้ประชาชนพึงพอใจ
7. ท่านมีวิธีการใดบ้าง ที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากรเพื่อให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กร

แบบสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล
ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ/ นามสกุล

ตำแหน่ง

ระดับการศึกษา/ วุฒิการศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปี)

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานว่าด้วยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. ท่านมีการวางแผนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร
2. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร และเหมาะสมที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหรือไม่ อย่างไร
3. ความพร้อมและกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ เหมาะที่จะเป็นเทศบาลตำบลหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีวิธีการจัดการองค์กรใดบ้าง ที่เหมาะสมแก่การยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล
5. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ฯ เป็นอย่างไรหากมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลตำบล หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านวิธีการอย่างไรบ้างในด้านบริการที่จะทำให้ประชาชนพึงพอใจ
7. ท่านมีวิธีการใดบ้าง ที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากรเพื่อให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กร

แบบสอบถาม

เรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือมในการยกฐานะเป็น เทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
  - 2.1 เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้บริหารในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
    - 1.2 เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
    - 1.3 เพื่อศึกษาความพร้อมของประชาชนในการยกระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. .แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
3. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง
4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถือเป็นความลับ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมโดยไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใดทั้งทางตรงและทางอ้อม ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ด้วยความตั้งใจจริง

นางสาวจิรวรรณ จันทร์ธา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

18-28 ปี

29-39 ปี

40-50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.

อนุปริญญา/ ปวส. หรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

เกษตรกรรม

ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

รับจ้าง

บริษัทเอกชน

นักเรียน/ นักศึกษา

5. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 15,000 บาท

15,000-25,000 บาท

25,001-35,000 บาท

35,001-45,000 บาท

45,001 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลหนองงูเห่า

ต่ำกว่า 5 ปี

5-10 ปี

11-15 ปี

มากกว่า 15 ปี

**ตอนที่ 2 ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยกฐานะเป็นเทศบาล
ตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าท่านมีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยก
ฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ในด้านศึกษาปัญหา
และความต้องการ การวางแผน การปฏิบัติการ การติดตามและตรวจสอบผล และการประเมินผลอยู่
ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงคำตอบเดียวโดยมีเกณฑ์ 5 ระดับ
ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ท่านมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลฯ ในระดับมาก
ที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ท่านมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลฯ ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ท่านมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลฯ ในระดับปาน
กลาง

ระดับ 2 หมายถึง ท่านมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลฯ ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ท่านมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลฯ ในระดับน้อย
ที่สุด

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่า ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมือง นครปฐมจังหวัดนครปฐม	ระดับความพร้อม				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง					
1. มีความพร้อมทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ สาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ					
2. มีความพร้อมทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
3. มีความพร้อมทางการปรับปรุงระบบโครงสร้างและ การบริหารงานให้มีความคล่องตัว					

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมือง นครปฐมจังหวัดนครปฐม	ระดับความพร้อม				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ความพร้อมทางด้านระบบ					
1. มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบ กลไก การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเชิงสร้างสรรค์ เช่น ประชาคมหมู่บ้าน สัจจور, กล้องรับฟังความคิดเห็น ฯลฯ					
2. มีความพร้อมต่อการปรับปรุงการให้บริการประชาชนโดยการลดขั้นตอนของงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว					
3. มีความพร้อมต่อการปรับปรุงระบบการสื่อสารให้สามารถสื่อสารได้หลากหลาย					
ความพร้อมทางการบริหาร					
1. มีความพร้อมในการวางแผนด้านการบริหารงาน					
2. มีความพร้อมต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หรือ การปกครองบ้านเมืองด้วยความยุติธรรม					
3. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การเลือกตั้ง					
ความพร้อมทางด้านบุคลากร					
1. มีความพร้อมต่อการให้เจ้าหน้าที่คอยให้บริการสาธารณะ แม้ในเวลาพักเที่ยงหรือหลังเลิกงาน					
2. มีความพร้อมต่อศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่					
3. จำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะ แก่ประชาชนที่มาติดต่อ					
ความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร					
1. มีความพร้อมต่อการจัดให้มีแผนและการประเมินสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน					
2. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการให้บริการแก่ประชาชนทุกปี					
3. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการให้บริการสาธารณะ					

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมือง นครปฐมจังหวัดนครปฐม	ระดับความพร้อม				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร					
1. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					
2. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการ ให้บริการ เช่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารบนหน้าเว็บไซต์ของ อบต.					
3. มีความพร้อมต่อการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและมี รายได้เพิ่มขึ้น					
ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร					
1. มีความพร้อมต่อการการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้					
2. มีความพร้อมต่อการการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล					
3. มีความพร้อมต่อการการบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส และได้รับบริการอย่างเป็นธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนในด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองงูเห่ามในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่าม อำเภอเมืองนครปฐมจังหวัด
นครปฐม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วน
ตำบลหนองงูเห่าม ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองงูเห่าม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัด
นครปฐมโดยเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเห่าม ในการยกฐานะเป็นเทศบาล
ตำบลหนองงูเห่าม อำเภอเมืองนครปฐมจังหวัดนครปฐม

1. ความพร้อมทางด้านโครงสร้าง

.....

.....

.....

.....

2. ความพร้อมทางด้านระบบ

.....

.....

.....

.....

3. ความพร้อมทางการบริหาร

.....

.....

.....

.....

4. ความพร้อมทางด้านบุคลากร

.....

.....

.....

.....

5. ความพร้อมทางด้านทักษะของบุคลากร

.....

.....

.....

.....

6. ความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ในการบริหาร

.....

.....

.....

.....

7. ความพร้อมทางด้านค่านิยมร่วมกันในองค์กร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.941	.942	21

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlatio n	Squared Multiple Correlatio n	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	75.00	131.103	.722	.	.938
a2	75.07	130.133	.700	.	.938
a3	75.07	131.582	.744	.	.937
b1	75.10	134.714	.538	.	.940
b2	75.00	133.310	.683	.	.938
b3	75.13	132.189	.598	.	.939
c1	75.40	135.697	.548	.	.940
c2	75.27	134.892	.542	.	.940
c3	75.07	136.478	.418	.	.942
d1	75.27	126.823	.879	.	.935
d2	75.33	128.023	.761	.	.937
d3	75.40	134.593	.411	.	.943
e1	75.23	127.082	.708	.	.938
e2	75.20	127.476	.787	.	.936
e3	75.40	131.076	.629	.	.939
f1	75.43	130.944	.703	.	.938
f2	75.33	126.989	.780	.	.936
f3	75.30	132.700	.589	.	.940
g1	75.43	135.151	.445	.	.942
g2	75.30	130.976	.683	.	.938
g3	75.27	133.444	.590	.	.939